

Geography Education in Social Studies: A Comparison of the 2018 and 2024 Curricula

ARTICLE TYPE	Received Date	Accepted Date	Online First Date
Research Article	07.24.2024	10.01.2025	02.10.2025

Aygül Gürler¹
Ankara University

Gürcan Gürgen²
Ankara University

Abstract

This study compares the 2018 and 2024 Social Studies Curricula within the geography discipline using document analysis, a qualitative research method. Data sources include the 2018 and 2024 Social Studies Curricula (grades 4-7) and the Common Text of The Century of Türkiye Education Model Curriculum. These documents were analyzed descriptively in terms of acquisitions, learning areas, skills and literacies, values, and assessment methods. Findings were presented through tables and figures. The research concluded that, compared to the 2018 Social Studies Curriculum, the number of learning outcomes in the 2024 Social Studies Curriculum was reduced, there were changes in the content of the subjects, environmental literacy and map literacy were removed from the program, the number of skills increased but sub-skills directly related to geography were not included in the program and values education was emphasized. In this context, it is recommended that the learning outcomes be balanced, considering the interdisciplinary nature and the growing importance of global developments related to nature.

Keywords: Geographic acquisition, geographic skill, social studies curriculum, geography, social studies

Citation: Gürler, A., & Gürgen, G. (2025). Geography Education in Social Studies: A Comparison of the 2018 and 2024. *Ankara University Journal of Faculty of Educational, Online First, 1-61*. <https://doi.org/10.30964/auebfd.1519989>

¹*Corresponding Author:* PhD Student, Institute of Educational Sciences, Department of Turkish and Social Sciences Education, Department of Social Studies Education, E-mail: gurlera@ankara.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-0400-9398>

²Prof. Dr., Faculty of Educational Sciences, Department of Turkish and Social Sciences Education, Department of Social Studies Education, E-mail: ggurgen@ankara.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-0224-1644>

Individuals are not born with an awareness of democracy, active participation, their rights and freedoms. It took a long time, from ancient times until the early twentieth century, for formal and compulsory school education to begin. In the past, different education systems were applied across various civilizations. With modern education, the need to develop structured curricula with specific standards emerged (Güven, 2018). A curriculum consists of the elements of 'goals (behavior, outcomes, learning outputs), content, learning experiences, and assessment' (Bektaş & Turan, 2022, p. 3). The basic structure of the Social Studies Curriculum (2018) is composed of 'learning areas, outcomes, competencies, skills, values, assessment, and evaluation' (Ersoy, 2021, p. 104). Curricula are prepared in line with national education policies, scientific, technological, and educational developments worldwide, international agreements, national constitutions, human rights and freedoms as stated in laws, teaching-learning approaches, educational philosophy, and curriculum theories. Additionally, they have student-centered content, are aligned with the requirements of the age in terms of resources and materials, are supported by teacher training, and can be updated (Korkmaz İ., 2019).

In the United States, various discussions about the content and objectives of social studies classes have continued since they began to be taught in schools. Social studies is an elementary and middle school course that uses knowledge from disciplines such as geography, history, civics, anthropology, law, economics, psychology, sociology, philosophy, and political science. It supports students in acquiring thinking and decision-making skills like a social scientist and determines the civic characteristics of future generations (Aslan, 2016; Barr, 1997; Brophy, 1990; Brophy & Alleman, 2006; Brophy & Alleman, 1992; Çalışkan & Uzunkol, 2021; Marker & Mehlinger, 1992; Parker, 2018). In this respect, the social studies course is "the most comprehensive of all school subjects" (Ross, Mathison, & Vinson, 2014, s. 25). Among the disciplines under the umbrella of social studies, geography is effective in cultivating conscious and environmentally sensitive individuals.

Geography, in its simplest form, is the study, understanding, and presentation of the world. Geography is a science that examines natural, human, and economic phenomena on the Earth's surface, establishing a connection with humans (Doğanay & Doğanay, 2020; Haas, 1989). Geography education helps individuals recognize both the world and our country, make informed decisions for development, cultivate patriotism, and improve problem-solving skills, thus contributing not only to the individual but also to their surroundings and country (Taş, 2008; Ünlü, Üçışık, & Özey, 2002). In understanding space, revealing the interaction between space and humans, and establishing cause-and-effect relationships, geography, which is taught under the umbrella of social studies in middle school, plays an important role (Ünal & Ünal, 2012). Like other sciences, geography has certain fundamental principles when introducing the Earth and its phenomena. Geography, which examines human-nature relations based on the principles of causality, distribution, and connection, is one of the disciplines that plays a role in cultivating individuals with the qualities specified in Law No. 1739 on Basic Education and in the specific objectives of the

Social Studies Curriculum (Doğanay, 1993; Karatekin & Sönmez, 2016; Basic Education Law, 1973; Ministry of National Education, 2018). In the United States, organizations such as the National Council for Social Studies (NCSS), The American Association of Geographers (AAG), and the National Council for Geographic Education (NCGE) establish national standards in various disciplines, influencing the content of social studies courses. Geography standards determined through a thematic approach enrich the learning of geography in social studies classes. These themes include movement, place, regions, location, and human-environment interaction (Artvinli & Kaya, 2010; Parker, 2018). The learning outcomes of social studies contribute to the acquisition of geographical knowledge, skills, and literacy.

Geographic skills can be utilized in many aspects of daily life (such as finding a location, buying a house, commuting between work, home, and school) to make our lives easier. These skills enable us to develop geographic thinking, allowing us to understand, analyze, and generate new ideas about spatial information (Taş, 2008). Geographic skills are abilities acquired through the use of knowledge provided by geography. These skills include: map skills, fieldwork skills, geographic observation skills, geographic inquiry skills, the ability to perceive change and continuity, the ability to use evidence, and the ability to prepare and interpret tables, graphs, and diagrams (Ünlü, 2011). The skills in the 2018 Social Studies Course Curriculum (SSCC) are directly (environmental literacy, map literacy, location analysis and spatial perception) and indirectly (Research, observation, using evidence, drawing and interpreting tables, graphs and diagrams) related to the discipline of Geography (Kaçar & Bulut, 2020). Teaching these skills in social studies contributes to the "socialization" of students and helps them become "good citizens" (Çelikkaya & Kürümlüoğlu, 2017, s. 142). Some elements of the curriculum are dedicated to literacy.

Literacy encompasses "the knowledge, competence, and skills in a particular field" (Mkandawire, 2018, as cited in Dere & Ateş, 2023, p. 360). In other words, literacy is the sum of skills (Güneş, 2000, as cited in Çakmak E., 2013). In the 2018 Social Studies Curriculum (SSCC), environmental literacy and map literacy (Duman & Tural, 2019) are literacies associated with the geography discipline. Literacies, which have emerged with the contributions of various disciplines, have been integrated into curricula in Turkey since the 2000s. The processes of updating and revising curricula in Turkey are carried out by the Board of Education and Discipline under the Ministry of National Education.

In the last century in Turkey, changes and updates have been made to the social studies curricula for various reasons (Akpınar & Kaymakçı, 2012; Çatak, 2015; Korkmaz & Güler, 2020). Curricula encompass all activities related to the processes of teaching and learning (Çubukçu, 2015). In the 6th-grade guide of the Social Studies Curriculum (SBDÖP), the following reasons were provided for the changes made to the curriculum:

1. The changes and developments occurring globally,

2. The conclusions reached regarding evaluations related to European Union norms and educational approaches,
3. Needs analyses (Ministry of National Education, 2006).

In Turkey, the changes made to the curricula in 2017 for the reasons mentioned above began to be implemented starting in 2018. The process of the changes made to the 2018 Social Studies Curriculum (SSCC) is described as follows: examining the curricula of different countries, reviewing academic studies, gathering feedback from teachers and administrators, analyzing subject area reports from provinces, conducting surveys with open-ended questions, and analyzing various reports and documents (Constitution, legislation, development plans, council decisions, government programs, reports prepared by non-governmental organizations and political parties) (Ministry of National Education, 2018). The justification for the changes made to the curriculum in 2024 was stated as "simplifying the subject content to effectively implement the learning process" (Ministry of National Education, 2024, p. 4).

In the literature, there are many studies examining the social studies curricula and the geography discipline in the social studies course. In studies examining the social studies curriculum in the United States (Keskin & Coşkun Keskin, 2020) and comparing the social studies curricula of the U.S. and Turkey (Ütkür-Güllühan & Bekiroğlu, 2022), the curricula have been analyzed from various aspects. In the international literature on social studies curricula, various studies have provided evaluations of the social studies course (Ross, Mathison, & Vinson, 2014; Ross W. E., 2006; Thorton, 2008). As a result of the research conducted in the literature, the learning areas of geography discipline in the 4th grade textbook according to the 2017 curriculum (Çelen, Fidan, & Hayır Kanat, 2019), the objectives, skills, values and measurement and evaluation sections in the curriculum that started to be implemented in 2018 (Öztürk & Kafadar, 2020), 5th grade skills and values (Karasu Avcı & Bilen, 2023), the curricula applied in different courses in 2018 (social studies, life science, our city, science) (Şahin & İnce, 2020), the distribution of 2018 SSCC values and skills in learning areas and the weight status of different disciplines according to the learning areas in the curriculum (Turan, 2019). In addition, among the studies in the literature, social studies curricula of different years were examined comparatively (Çiftçi & Akça, 2019; Çoban & Akşit, 2018; Kalaycı & Baysal, 2020; Tonga, 2019; Turan R., 2018; Yıldırım & Çalışkan, 2024). The social studies curricula implemented after the Proclamation of the Republic were examined to cover certain periods (1924-2005 and 1924-2017) (Aykaç, 2011; Çatak, 2015; Korkmaz & Güler, 2020; Zabun, 2022). In various studies focusing on the curriculum, different dimensions of the curriculum were evaluated. Examination of the curriculum with a pluralism perspective (Ceylan & Korkmaz, 2021), 21st century skills (Yalçın & Tural, 2023), measurement and evaluation (Sönmez & Kılıçoğlu, 2016) were explained. In addition to these, the curriculum was examined according to the solo taxonomy (Bursa, 2022), curriculum evaluation with teacher opinions (Ocak & Kocaman, 2021;

Oflar, 2017; Turan R. , 2020; Uğur, Coşkun Keskin, & Şenel, 2022), curriculum evaluation with academician opinions (Çakmak, Kaçar, & Akgün, 2023; Çepni, Kılcan, & Palaz, 2019). In this way, the components of the social studies curriculum, along with the views of teachers and academics, as well as the literature, have been comprehensively evaluated.

The discipline of geography promotes “developing students' geographical knowledge and thinking, informing them about the world and promoting their understanding of the fundamental concepts of geography” (Catling & Lee, 2017). A good social studies curriculum will make teachers aware of the centrality of conceptual understanding, provide them with a practical and appropriate model of thinking skills that will enable students to both “understand people and their interactions with each other and their environment” and enable students to “participate in a changing society as confident, informed, and responsible citizens” (Barr, 1997, p. 11). In April 2024, the draft Social Studies Curriculum was presented to the public and approved in May 2024. Therefore, although there are many studies examining previous Social Studies Curricula from different perspectives, there are not enough studies comparing the 2018 and 2024 Social Studies Curricula in terms of their geographical dimensions. With this study, it is aimed to contribute to the literature on the social studies course and to provide data for researchers.

Purpose

The purpose of this study is to “make a general evaluation of the geography discipline in the 2018 Social Studies Curriculum and the 2024 Social Studies Course Curriculum.” In this context, the following questions have been sought to be answered:

1. How were geography outcomes/learning outcomes included in the 2018 and 2024 social studies curricula (grades 4, 5, 6 and 7)?
2. How are learning areas included in the 2018 and 2024 social studies curricula (grades 4, 5, 6 and 7)?
3. How are skills included in the 2018 and 2024 social studies curricula (grades 4, 5, 6 and 7)?
4. How are values included in the 2018 and 2024 social studies curricula (grades 4, 5, 6 and 7)?
5. How are measurement and evaluation included in the 2018 and 2024 social studies curricula (grades 4, 5, 6 and 7)?

Method

In this study, the document review approach, one of the qualitative research methods, was used. Qualitative research is “a research process in which various data collection methods such as observation, interview, and document analysis are used.” (Yıldırım & Şimşek, 2018, s. 41). Document review consists of the stages of collecting, reviewing, questioning, and analyzing documents (O’leary, 2004; as cited in Özkan, 2020). The data obtained were analyzed in accordance with the research questions and explained using descriptive analysis (Yıldırım & Şimşek, 2018). In this study, the documents of the 2018 Social Studies Curriculum, the 2024 Social Studies Curriculum, and the Common Text of The Century of Türkiye Education Model Curricula were used. These documents were downloaded from the website <https://mufredat.meb.gov.tr/>. Due to its nature, the social studies course has interdisciplinary learning areas and outcomes that include information from history, geography, citizenship knowledge, and other disciplines. In this study, when determining the outcomes/learning outputs, outcomes aligned with geographical principles were selected from the learning areas that have a high concentration of geographical content.

Ethical Committee Approval

In the article titled "Geography Education in Social Studies: A Comparison of the 2018 and 2024 Curricula," ethics committee approval was not obtained because the documents analyzed using the document analysis method were openly accessible and published by the Ministry of National Education.

Findings

Findings for five sub-objectives are given under the Findings heading.

Findings Regarding Geography Learning Outcomes Between 2018 and 2024 Social Studies Course Curricula (4th, 5th, 6th and 7th Grades)

The Geography learning outcomes included in the 4th grade level in the 2018 and 2024 SSCC' are given in Table 1 below.

Table 1

Geography Outcomes in the 4th Grade Social Studies Curriculum for 2018 and 2024

2018 Social Studies Course Curriculum	2024 Social Studies Course Curriculum
SS.4.3.1. Makes inferences about the location of any place in its surroundings.	SS.4.2.1. Uses maps to find location and direction.
SS.4.3.2. Draws the layout of the spaces used in daily life.	SS.4.2.2. Analyzes the interaction between nature and humans based on their immediate environment.
SS.4.3.3. Differentiates between natural and human-made elements in their environment.	SS.4.2.3. Shares the product they created regarding measures to reduce the impacts of disasters.
SS.4.3.4. Observes weather events in their surroundings and transfers their findings into illustrated graphs.	SS.4.5.1. Interprets graphs related to the consumption of natural resources.
SS.4.3.5. Makes inferences about the landforms and population characteristics of their place of residence and its surroundings.	SS.4.5.3. Analyzes the production, distribution, and consumption processes of a product.
SS.4.3.6. Prepares necessary measures for natural disasters.*	
SS.4.5.2. Recognizes the main economic activities of their family and close environment.	
SS.4.5.5. Uses the resources in their surroundings without wasting them.	
SS.4.7.1. Introduces various countries around the world.	
SS.4.7.2. Understands Turkey's relationships with its neighbors and other Turkic Republics.	
SS.4.7.3. Compares cultural elements of different countries with the cultural elements of their own country.	
SS.4.7.4. Respects different cultures.	
Total: 12	Total:5

* Changes were made to the Social Studies Curriculum in 2023.

It is observed that the number of learning outcomes at the 4th-grade level has been reduced and that the outcomes in the "Global Connections" learning area are not present in the learning areas of the 2024 Social Studies Curriculum (SSCC).

In Table 2 below, the learning outcomes for the 5th-grade level in the Social Studies Curriculum are provided.

Table 2

Geography Outcomes in the 5th Grade Social Studies Curriculum for 2018 and 2024

2018 Social Studies Course Curriculum	2024 Social Studies Course Curriculum
SS.5.2.2. Introduces the natural assets, historical sites, objects, and artifacts in their surroundings.	SS.5.2.1. Determines the relative location characteristics of the province they live in.
SS.5.2.3. Compares the cultural characteristics of various places in our country with the cultural characteristics of their surroundings, identifying the similarities and differences.	SS.5.2.2. Interprets the changes in the natural and human environment in their province with reasons and consequences.
SS.5.3.1. Generally explains the landforms of their place of residence and its surroundings on maps.	SS.5.2.3. Organizes awareness activities to reduce the impacts of potential disasters in their province.
SS.5.3.2. Explains the impact of the climate in their surroundings on human activities, giving examples from daily life.	SS.5.2.4. Gathers information about the neighboring countries of our country.
SS.5.3.3. Provides examples of the effects of natural and human-made features on population and settlement in their place of residence and its surroundings.	SS.5.5.1. Interprets the impact of using resources efficiently on nature and humans.
SS.5.3.4. Questions the causes of disasters and environmental problems in their surroundings.	SS.5.5.3. Summarizes the economic activities in their province.
SS.5.3.5. Explains the effects of natural disasters on community life with examples.*	
SS.5.5.1. Analyzes the economic activities of their place of residence and its surroundings.	
SS.5.5.2. Recognizes the professions that develop in connection with the economic activities of their place of residence and its surroundings.	
SS.5.5.3. Analyzes the impact of the economic activities in their surroundings on people's social lives.	
SS.5.5.4. Analyzes the production, distribution, and consumption network of products aimed at meeting basic needs.	
SS.5.7.1. Investigates the role of their place of residence and its surroundings in the economic relations between our country and other countries.	

SS.5.7.2. Discusses the impact of communication and transportation technology on economic relations between countries.

SS.5.7.3. Explains the importance of tourism in international relations.

SS.5.7. 4. Provides examples of common heritage elements found in various countries.

Total: 15

Total:6

* Changes were made to the Social Studies Curriculum in 2023.

In Table 2 provided above, the number of outcomes/learning outputs has been reduced by more than half. The outcomes in the "Global Connections" learning area have been included as the learning output of "being able to gather information about neighboring countries" in the 2024 Social Studies Curriculum (SSCC). The outcome of recognizing neighboring countries, which was at the 4th-grade level, has been moved to the 5th-grade level. Additionally, the content of the topic outcome related to areas far from the immediate environment in the 2018 SSCC has been modified in the 2024 SSCC learning outputs to "the province they live in," thereby narrowing the content framework.

Table 3 below presents the learning outcomes at the 6th-grade level in the Social Studies Curriculum.

Table 3

Geography Outcomes in the 6th Grade Social Studies Curriculum for 2018 and 2024

2018 Social Studies Course Curriculum	2024 Social Studies Course Curriculum
SS.6.3.1. Uses concepts related to location to describe the geographical position of continents, oceans, and our country	SS.6.2.1. Identifies the location characteristics of our country, continents, and oceans.
SS.6.3.2. Examines Turkey's basic physical geography features, including landforms, climate characteristics, and vegetation, on relevant maps.	SS.6.2.2. Analyzes the relationship between the natural and human environment features of our country.
SS.6.3.3. Shows Turkey's basic human geography features on relevant maps.	SS.6.2.3. Interprets Turkey's cultural collaborations with the Turkic world.
SS.6.3.4. Makes inferences about climate characteristics based on human experiences in different natural environments around the world.	SS.6.5.1. Analyzes the relationship between our country's resources and economic activities.
SS.6.5.1. Relates the resources of our country to its economic activities.	SS.6.5.2. Makes inferences about the relationship between economic activities and professions.
SS.6.5.2. Analyzes the effects of the unconscious consumption of resources on living life, emphasizing the importance of	

renewable and non-renewable resources.
 SS.6.5.3. Prepares investment and marketing project proposals considering Turkey's geographical features.

SS.6.7.1. Analyzes our country's cultural, social, political, and economic relations with Turkic Republics and neighboring states.

SS.6.7.2. Analyzes our country's economic relations with other countries.

SS.6.7.3. Analyzes the roles our country plays on the international stage based on its political, military, economic, and cultural characteristics.

Total: 10

Total:5

In Table 3 above, it is observed that there has been a 50% reduction in the learning outcomes related to the geography discipline. The learning outcome SS.6.7.1, which involves interpreting cultural relations with the Turkic Republics, remains in the 2024 SSCC, but the outcome of analyzing social, political, and economic relations is not included in the new program. Additionally, the types of climates seen around the world (monsoon, polar, equatorial climates) and their effects on human life have been completely removed from the program.

Below, Table 4 presents the 7th-grade geography learning outcomes included in the 2018 and 2024 Social Studies Curriculums.

Table 4

Geography Outcomes in the 7th Grade Social Studies Curriculum for 2018 and 2024

2018 Social Studies Course Curriculum	2024 Social Studies Course Curriculum
SS.7.3.1. Draws inferences about factors influencing settlement from the past to the present through case studies.	SS.7.2.1. Interprets the changes brought about by globalization in human and societal life.
SS.7.3.2. Interprets Türkiye's demographic characteristics based on factors affecting population distribution in Türkiye.	SS.7.2.2. Summarizes the role of our country in solving regional and global issues.
SS.7.3.3. Discusses the causes and consequences of migration through case studies.	SS.7.5.2. Analyzes the relationship between economic development and the production, distribution, and consumption cycle.
SS.7.3.4. Provides examples of negative situations arising from restrictions on basic rights, such as settlement and travel freedom.	
SS.7.5.1. Explains the importance of land in production and management with examples from the past and present.	

SS.7.5.2. Evaluates the social and economic impacts of advancements in production technology.

SS.7.5.3. Provides examples of the work of institutions and non-governmental organizations and their roles in social life.

SS.7.7.1. Provides examples of international organizations of which Turkey is a member.

SS.7.7.2. Recognizes the economic regions and organizations Turkey is involved with.

SS.7.7.4. Develops ideas for solving global issues in collaboration with friends.

Total: 10

Total: 3

According to the findings in Table 4 provided above, it is observed that the outcomes related to human geography are not included in the new curriculum, and only the part related to global issues from the outcomes in the "Global Connections" learning area is present in the new program. The content of the "Production, Distribution, and Consumption" learning area has been altered, and its counterpart in the 2024 program, titled "Economy in Our Lives," has been modified to focus on national development initiatives.

According to the outcomes listed in the tables, the number of learning outcomes in the 2018 SSCC (f=46) has been significantly reduced in the 2024 SSCC (f=20). In addition to the reduction in the number of outcomes, the content of learning areas has also been differentiated. For example, content related to human geography sub-disciplines such as population and settlement in the 7th-grade "Production, Distribution, and Consumption" learning area has been removed. Instead, a historical content related to National Development Initiatives is now included in the "Economy in Our Lives" learning area. Some learning outcomes have also had their grade levels adjusted. For instance, the outcome SS.5.5.2. "Recognizes the professions that develop based on economic activities in their place of residence and its surroundings" has been changed from 5th grade to 6th grade as SS.6.5.2. "Makes inferences about the relationship between economic activities and professions."

Findings on Learning Areas in the 2018 and 2024 Social Studies Curricula (4th, 5th, 6th, and 7th Grades)

The learning areas of the 2018 and 2024 Social Studies Curricula are provided below.

Figure 1*Learning Areas in the 2018 and 2024 Social Studies Curricula*

Upon examining Figure 1, it is observed that the number of learning areas has been reduced and the names of the learning areas have been changed. When matched according to the content of the learning areas, "Individual and Society" in the new program corresponds to "Living Together"; "Culture and Heritage" corresponds to "Our Shared Heritage"; "People, Places, and Environments" corresponds to "Our Home, the World"; "Science, Technology, and Society" corresponds to "Technology and Social Sciences"; "Production, Distribution, and Consumption" corresponds to "Economy in Our Lives"; and "Active Citizenship" corresponds to "Long Live Our Democracy". The outcomes related to the "Global Connections" learning area have either been moved to different grade levels or removed entirely from the program.

The lesson hour allocations for learning areas are provided in the following Tables 5 and 6. According to these tables, it is observed that the durations allocated to the learning areas have changed. In both programs, the most time has been allocated to the "Culture and Heritage" discipline in history and its corresponding learning area, "Common Heritage." In the 2024 curriculum, "School-Based Planning," which was not present in previous programs, has been allocated five lesson hours across four grade levels.

Table 5

Lesson Hours by Learning Areas in the 2018 Social Studies Course Curriculum

Learning Areas	4th Grade	5th Grade	6th Grade	7th Grade
1. Individual and Society	12	14	12	12
2. Culture and Heritage	14	18	22	30
3. People, Places, and Environments	20	18	14	15
4. Science, Technology, and Society	16	14	12	12
5. Production, Distribution, and Consumption	18	18	18	15
6. Active Citizenship	14	12	16	12
7. Global Connections	14	14	14	12
Total	108	108	108	108

Table 6

Lesson Hours by Learning Areas in the 2024 Social Studies Course Curriculum

Learning Areas	4th Grade	5th Grade	6th Grade	7th Grade
1. Living Together	18	16	16	16
2. Our Home, the World	19	22	18	10
3. Our Shared Heritage	19	18	22	25
4. Long Live Our Democracy	18	23	18	22
5. Economy in Our Lives	17	18	18	12
6. Technology and Social Sciences	12	6	11	18
School-Based Planning	5	5	5	5
Total	108	108	108	108

Tables 7 and 8 show the percentage distributions allocated to the learning areas. According to these tables, the shares of the learning areas in the curriculum have changed. In the 2024 SSCC, the learning area "Our Home, the World" has a decreasing proportion in middle school.

Table 7

Percentage Distributions by Learning Areas in the 2018 Social Studies Course Curriculum

Learning Areas	4th Grade (%)	5th Grade (%)	6th Grade (%)	7th Grade (%)
1. Individual and Society	11,1	13	11,1	11,1
2. Culture and Heritage	13	16,6	20,4	27,8
3. People, Places, and Environments	18,5	16,6	13	13,9
4. Science, Technology, and Society	14,8	13	11,1	11,1
5. Production, Distribution, and Consumption	16,8	16,6	16,6	13,9
6. Active Citizenship	13	11,1	14,8	11,1
7. Global Connections	13	13	13	11,1
Total	100	100	100	100

Table 8

Percentage Distributions by Learning Areas in the 2024 Social Studies Course Curriculum

Learning Areas	4th Grade (%)	5th Grade (%)	6th Grade (%)	7th Grade (%)
1. Living Together	17	15	15	15
2. Our Home, the World	17	20	17	9
3. Our Shared Heritage	17	17	20	24
4. Long Live Our Democracy	17	21	17	20
5. Economy in Our Lives	17	17	15	11
6. Technology and Social Sciences	11	5	11	16
School-Based Planning	4	5	5	5
Total	100	100	100	100

* This implementation has allocated time for various activities.

Findings on Skills in the 2018 and 2024 Social Studies Course Curricula (4th, 5th, 6th, and 7th Grades)

Skills and literacies in the Social Studies curricula are presented in Tables 9, 10, and 11. In terms of quantity, the 2018 SSCC includes all skills and literacies (f=27), whereas the 2024 SSCC includes skills and literacies (f=35). Additionally, the 2024

curriculum’s skills learning outcomes are categorized under conceptual skills, physical skills, field skills, and tendencies. Literacies are provided under the heading of system literacy.

Table 9

Field Skills in the 2018 and 2024 Social Studies Course Curriculum

2018 Social Studies Course Curriculum	2024 Social Studies Course Curriculum
1. Research	1. Perception of Time and Chronological Thinking**
2. Perception of Change and Continuity*	2. Evidence-Based Inquiry and Research**
3. Critical Thinking	3. Historical Empathy
4. Empathy	4. Perception of Change and Continuity**
5. Entrepreneurship	5. Social Participation
6. Observation*	6. Entrepreneurship
7. Use of Evidence*	7. Spatial Thinking*
8. Decision Making	8. Geographic Inquiry*
9. Location Analysis*	9. Geographic Observation and Fieldwork*
10. Perception of Space*	10. Map Skills*
11. Problem Solving	11. Tables, Graphs, Figures, and/or Diagrams*
12. Social Participation	12. Logical Reasoning
13. Drawing and Interpreting Tables, Graphs, and Diagrams*	13. Philosophical Inquiry
14. Correct, Beautiful, and Effective Use of Turkish	14. Philosophical Reasoning
15. Innovative Thinking	15. Formulating Philosophical Thought
16. Perception of Time and Chronology*	16. Critical Sociological Thinking
17. Awareness of Stereotypes and Prejudices	17. Historical Problem Analysis and Decision Making

Source: (Ministry of National Education, 2024, p. 6)

*Geographical Skills

**Skills Explained as Part of the History Discipline in the "Türkiye Century Education Model Curriculum Common Text"

When examining Table 9 above, it is observed that the 2018 SSCC includes seven domain skills, while the 2024 SSCC includes eight domain skills. The skills in the 2024 SSCC include Spatial Thinking, Geographic Inquiry, Geographic Observation and Fieldwork, Perception of Time and Chronological Thinking, Evidence-Based Inquiry and Research, Map Skills, Perception of Change and Continuity, and Skills in Using Tables, Graphs, Figures, and/or Diagrams. In the 2018 curriculum, the skills of spatial analysis and spatial perception are included within the Spatial Thinking skill in the 2024 curriculum. It is observed that there are five direct geographic skills in the 2024 curriculum. Table 10 below presents the literacies included in the SSCC.

Table 10*2018 and 2024 Social Studies Course Curriculum Literacies*

2018 Social Studies Course Curriculum	2024 Social Studies Course Curriculum
1. Digital Literacy	1. Citizenship Literacy
2. Financial Literacy	2. Information Literacy
3. Map Literacy*	3. Visual Literacy
4. Legal Literacy	4. Digital Literacy
5. Media Literacy	5. Arts Literacy
6. Political Literacy	6. Cultural Literacy
7. Environmental Literacy*	7. Sustainability Literacy
	8. Financial Literacy
	9. Data Literacy

*Geographical literacies

In Table 10, it is observed that environmental literacy and map literacy are not among the literacies in the 2024 Social Studies Curriculum (SSCC). There is no longer any direct geographical literacy in the 2024 SSCC. Literacies other than Digital and Financial Literacy have been modified. There is an increase in the number of literacies. Table 11 presents the social-emotional skills in the curricula.

Table 11*Socio-Emotional Skills in the 2018 and 2024 Social Studies Course Curriculum*

2018 Social Studies Course Curriculum	2024 Social Studies Course Curriculum
1. Communication	1. Self Skills
2. Collaboration	1. Self-awareness
3. Self-regulation	2. Self-regulation
	3. Self-adaptation
	2. Social Life Skills
	1. Communication
	2. Collaboration
	3. Social awareness
	3. Common /Integrated Skills
	1. Adaptability
	2. Flexibility
	3. Responsible decision-making

Source: (Ministry of National Education, 2024, p. 6; Ministry of National Education, 2018, p. 8).

According to Table 11, the socio-emotional skills in the 2018 SSCC ($f=3$) consist of ($f=3$) core skills and ($f=9$) sub-skills in the 2024 curriculum.

Findings on Values in the Social Studies Course Curricula (Grades 4, 5, 6, and 7) for 2018 and 2024

The values in the Social Studies curricula are shown in Table 12 below. The values in this table encompass those from the texts prepared for the “Social Studies Curriculum.” Those values that fall within the scope of the geography discipline are shown in bold.

Table 12

Values in the 2018 and 2024 Social Studies Course Curriculum

2018 Social Studies Course Curriculum	2024 Social Studies Course Curriculum
<ol style="list-style-type: none"> 1. Justice 2. Valuing family unity 3. Independence 4. Peace 5. Scientificity 6. Diligence 7. Solidarity 8. Sensitivity 9. Honesty 10. Aesthetics 11. Equality 12. Freedom 13. Respect 14. Love 15. Responsibility 16. Thrift 17. Patriotism 18. Charity 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Justice 2. Family Integrity 3. Diligence 4. Friendship 5. Sensitivity 6. Honesty 7. Aesthetics 8. Privacy 9. Compassion 10. Modesty 11. Freedom 12. Patience 13. Healthy Living 14. Respect 15. Love 16. Responsibility 17. Thrift 18. Cleanliness 19. Patriotism 20. Charity
<p>Values present in the 2018 SSCC but not included in the 2024 SSCC</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Valuing family unity 2. Peace 3. Independence 4. Scientificity 5. Solidarity 6. Equality 	<p>Values not present in the 2018 SSCC but included in the 2024 SSCC</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Friendship 2. Modesty 3. Cleanliness 4. Privacy 5. Patience 6. Healthy Living 7. Family Integrity 8. Compassion

Source: (Ministry of National Education, 2024, p. 6; Ministry of National Education, 2018, p. 8).

In the "Common Text of the Türkiye Century Education Model Curriculum," the total number of values included in the "Virtue-Value-Action Model" is determined as

($f=20$). The booklet contains explanations about the actions related to values and the approach/method to be used (Ministry of National Education, 2024).

Table 13 below presents the distribution and frequencies of values in the Social Studies course by grade level.

Table 13

Distribution of Values in the 2024 Social Studies Curriculum and the Türkiye Century Education Model Curriculum by Grade Level

Value Code	Value	4th Grade	5th Grade	6th Grade	7th Grade	Total (f)
V1	Justice	✓	✓	✓	✓	4
V2	Family Integrity	✓		✓	✓	3
V3	Diligence	✓	✓	✓	✓	4
V4	Friendship	✓			✓	2
V5	Sensitivity	✓	✓	✓	✓	4
V6	Honesty	✓		✓		2
V7	Aesthetics	✓	✓			2
V8	Privacy	✓	✓	✓		3
V9	Compassion				✓	1
V10	Modesty	✓				1
V11	Freedom		✓	✓	✓	3
V12	Patience	✓				1
V13	Healthy Living	✓		✓		2
V14	Respect	✓	✓	✓	✓	4
V15	Love	✓	✓	✓	✓	4
V16	Responsibility	✓	✓	✓	✓	4
V17	Thrift	✓	✓			2
V18	Cleanliness	✓	✓	✓		3
V19	Patriotism	✓	✓	✓	✓	4
V20	Charity	✓	✓		✓	3
Total (f)		18	13	13	12	

In the Social Studies curriculum, the values present at all four grade levels ($f=7$) are Justice, Diligence, Sensitivity, Respect, Love, Responsibility, and Patriotism, as seen in Table 13. Values present in only three grade levels ($f=5$) are Family Integrity, Privacy, Freedom, Cleanliness, and Charity. Values present in only two grade levels ($f=5$) are Friendship, Honesty, Aesthetics, Healthy Living, and Thrift. Values present in only one grade level ($f=3$) are Compassion, Modesty, and Patience.

Findings Related to Assessment and Evaluation in the Geography Area (Grades 4, 5, 6, and 7) of the 2018 and 2024 Social Studies Curricula

In the 2018 SSCC, the principles of assessment and evaluation are outlined in detail. According to these principles, assessment and evaluation should be aligned with learning outcomes, adhere to technical and academic standards, be process-based, account for individual differences, encompass cognitive and affective aspects of individuals, and involve measurements taken at different times (Ministry of National Education, 2018, p. 6). However, example tools for assessment and evaluation have not been specified.

In the 2024 Social Studies Curriculum (SSCC), the term "Learning Evidence" has been used to express the assessment and evaluation process. It has been emphasized that the process should be organized based on "formative assessment," align with a "holistic approach," and utilize "process-oriented" evaluation tools (Ministry of National Education, 2024, p. 7). The assessment and evaluation suggestions related to the geography area in the 2024 SSCC are as follows:

- Use of worksheets in the 4th-grade "Our World" learning area (worksheets containing different types of maps, worksheets with questions on finding location and direction on a map)
- 4th-grade "Our World" learning area performance task and rubric (preparing a book cover and promotional text aimed at protecting nature and living things)
- 4th-grade "Our Economy" learning area performance task and rubric (the journey of a product)
- 5th-grade "Our World" learning area performance task and rubric (preparing a poster introducing neighboring states)
- 5th-grade "Our Economy" learning area performance task and rubric (preparing a poem, news article, etc. related to the efficient use of resources)
- 6th-grade "Our Economy" learning area map drawing (economic activities)
- 7th-grade "Our World" learning area presentation (related to local and global issues)

In the 2024 Social Studies Curriculum (SSCC), while it is suggested to use worksheets, performance tasks, rubrics, and various questions in the explanatory texts of the learning areas, no examples of these assessment and evaluation tools have been provided.

Conclusion and Recommendations

This study has reached various findings through the examination of geography outcomes/learning outputs, learning areas, skills, literacies, values, and assessment and evaluation components in the 2018 and 2024 Social Studies Curricula. In this context, the evaluation of the curricula regarding the geography discipline reveals that the number of learning areas in the social studies course and geography outcomes has decreased, and that geographical literacies (environmental literacy and map literacy) have been completely removed.

In the context of the study's first research question, an evaluation of geography outcomes in the 2018 and 2024 Social Studies Curriculum (SSCC) revealed that the number of geography outcomes in the 2024 curriculum was reduced from 47 in 2018 to 19 in 2024. Additionally, changes were made to the content of learning areas, some outcomes were moved to different grade levels, and a significant portion of the outcomes in the "Global Connections" learning area were removed from the program. Similar results were found in the literature, particularly in studies that examined the interdisciplinary structure of the social studies course, indicating that the weight of the geography discipline within the 2018 SSCC was already low (Koçal & Geçit, 2023; Turan S., 2019). Comparative analyses of the curricula have also reached similar conclusions (Eker, 2020; Kalaycı & Baysal, 2020).

Although many studies have suggested a reduction in the number of outcomes and the share of geography in the social studies course, the decrease in geography outcomes signifies a shift away from the systematic teaching of fundamental knowledge, skills, and competencies related to the discipline. Contrary to these studies, however, the comparison of the 2005 and 2018 curricula revealed that geography outcomes and skills had quantitatively increased and enriched in content (Çiftçi & Akça, 2019). In Çiftçi and Akça's (2019) study, the observed discrepancy in the number of geography outcomes in the 2018 SSCC was attributed to the inclusion of outcomes related to other social sciences, such as history and economics, under the geography outcomes category. While the necessary guidelines for implementing outcomes in teaching and learning processes were outlined in the guides prepared in 2005, the 2018 curriculum lacked such explanations (Ocak & Kocaman, 2021). In the 2024 SSCC, however, the inclusion of explanations regarding teaching-learning practices in each learning area is considered a positive development.

Nevertheless, it must be emphasized that curricula serve as a guide for teachers and as a scientifically grounded plan that outlines the knowledge, skills, and competencies students are expected to acquire. The absence of the committees that prepared the curriculum and the bibliography in the curricula designed after 2005 emerges as features that should not exist in a scientifically sound and ethically principled plan. Outcomes—referred to as "learning outputs" in the 2024 Social Studies Curriculum—must take into account elements such as teaching and learning processes, individual development, relevance to current issues, technological advancements, and national and international scientific developments. Additionally,

pilot implementations should be conducted, and the results of these implementations should be analyzed before the curriculum is finalized. Furthermore, the significant reduction of geography outcomes may hinder the acquisition of environmental awareness, geographical knowledge, and skills, as well as the understanding and preservation of the geographical characteristics of Turkey and the world. It may also complicate the decision-making process for addressing issues related to these areas.

The second research question regarding the evaluation of the learning areas in the 2018 and 2024 SSCC reveals that the number of learning areas has been reduced from seven to six, with five class hours allocated for “school-based planning.” Additionally, the proportion of learning areas containing geography content has significantly decreased as grade levels increase in middle school. History and citizenship knowledge, along with other social sciences, now receive more class hours and a higher percentage compared to geography. This situation is consistent with results from other studies examining the learning areas in the 2005, 2017, and 2018 SSCC (Bebe & Ünlü, 2012; Çoban & Akşit, 2018; Kalaycı & Baysal, 2020; Kızılcıoğlu & Taş, 2007; Turan, 2018; Yıldırım & Çalışkan, 2024). The learning areas of social studies in Turkey have been organized from 4th to 7th grade by adopting the learning areas defined by the NCSS in the United States (Öztürk & Deveci, 2020).

For a new curriculum to be considered, the previous curriculum must have lost its effectiveness and failed to meet the established goals (Çoban & Akşit, 2018). In this regard, several questions arise about the old and new curricula. The Ministry of National Education has cited ‘simplification’ as the reason for reducing the number of learning areas and outcomes. However, while the number of learning areas and outcomes has been reduced, the number of pages and volume of textbooks has increased, suggesting that the nature of simplification is unclear. John Dewey emphasized that educational methods and curriculum changes must align with industrial and societal changes (Dewey, 2023). Therefore, it is not entirely clear whether there is a societal need for a new curriculum.

The simplification of learning areas containing geographical content indicates that the importance of the geography discipline may not be fully understood. Since 2005, the approach in curricula has shifted, adopting a constructivist approach that differs from previous programs. In 2005, teacher training was conducted, guides were prepared, and efforts were made to provide guidance to teachers. Evaluation reports were requested from program implementers. For the 2024 update, it was decided to implement the new curriculum in the 2024-2025 academic year for grades 1, 5, and 9 without conducting a pilot application. Simplifying geography topics could hinder primary and middle school students from recognizing the discipline, understanding its perspective, thinking like social scientists based on fundamental principles, analyzing, problem-solving, and making decisions, leading to a significant gap in learning.

In addressing the study's third research question, which focuses on the evaluation of skills in the 2018 and 2024 Social Studies Curricula (SSCC), it was found that the

number of geographical skills and literacies increased from 27 in 2018 to 35 in 2024, indicating a quantitative rise. The classification of skills and literacies in the 2024 SBDÖP has also been expanded. The identified categories include 17 subject-specific skills for social studies, 9 socio-emotional skills, and 9 literacies. This aligns with findings from studies such as Duman and Tural (2019) and Kaçar and Bulut (2020), which examined the names and numbers of skills and literacies in the curricula, as well as with Çiftçi and Akça's (2019) study showing an increase in geographical skills from 2005 to 2018, and Çoban and Akşit's (2018) research noting an increase in geographical skills between 2005 and 2017. However, this study differs from the aforementioned research in that geographical literacies were only added in 2017 and 2018. Notably, in 2024, environmental literacy and map literacy were removed from the curriculum, and geography's connection to sustainability literacy is only weakly emphasized in the 4th and 5th grades.

According to Ergün and Ablak (2023), the 1998 elementary curriculum had the most geographical skills while the 2005 curriculum had the fewest. As Koç (2013) pointed out, the development of geographical awareness is "possible through geographical skills" (p. 19). Ünlü (2011) also emphasized that geographical skills provide "the essential tools and techniques necessary for acquiring geographical awareness" (p. 2157). However, due to the reduction in geographical skills and literacies, the awareness, consciousness, and sensitivity that are expected to be cultivated through these skills may no longer be achieved. Despite findings from Turan (2018) and Öztürk and Kafadar (2020), which indicated that the alignment of skills and learning areas in the 2017 and 2018 curricula was insufficient, a positive development in the 2024 SSCC is the explicit connection of skills, values, and literacies with learning areas.

Nevertheless, when examining the distribution of skills across grade levels, subcategories, and process components, it becomes evident that many subcategories and process components are absent from the learning areas. Moreover, the skill of geographical observation and fieldwork is entirely omitted from the curriculum. The insufficient inclusion of geographical skills in the curriculum limits students' acquisition of knowledge, skills, and competencies in both school and real-life contexts, hindering their development into informed individuals capable of addressing critical issues such as environmental problems, natural disasters, and global climate change.

A general evaluation that reveals how geography is included in the specified curriculum constitutes the limitation of this study. In this regard, a more detailed examination of the relationships within the curriculum could be the subject of another study. In a study examining skills and literacies from the perspective of teachers, it was found that literacies remained at a knowledge level and the application of skills was considered insufficient (Memişoğlu, 2023). Numerous studies focusing on map skills, which are fundamental tools in geography, emphasize that skill training should be organized according to both individual development processes and the teaching

processes of the skills (Brown, 1986; Buğdaycı, 2012; Gürler & Gürgen, 2024; Koç, 2021; Koç & Aksoy, 2015; McClure, 1992; Muir, 1985; Weeden, 2003). Bednarz et al. have argued that "geography without maps" is not feasible (Bednarz, Acheson, & Bednarz, 2006). The reduction of topics and content related to map skills, which are defined as one of the most fundamental tools of geography, and the lack of arrangements for skill stages in the curriculum, appear to be significant deficiencies.

When examining the "Common Text of The Century of Türkiye Education Model Curriculum," it is observed that all skills at the preschool, primary, secondary, and high school levels are shared in terms of stages and process components. However, when looking at the reflections of these stages in the curricula, it is found that among the stages related to map skills in the Social Studies Curriculum (SSCC), only one sub-skill, "Map Reading" (SBAB10.1), is present at the 4th-grade level. There is no direct association with map skills in the learning areas of secondary school classes where Social Studies is taught. The map skills are only limited to a relationship between skills in the second learning area at the 6th-grade level, which includes geographical content, and in the third learning area at the 7th-grade level, which has a history focus. International and national studies argue that there are many stages of map skills that students can acquire at the primary and secondary school levels, and these skills should be taught systematically (Buğdaycı, 2012; Koç & Aksoy, 2015; McClure, 1992; Muir, 1985; Weeden, 2003; Wiegand, 1999).

Although many studies have shown that map skills can be successfully taught using various instructional approaches (Aktürk, 2012; Ayas, Kaya, Taştan, & Özder, 2015; Başbüyük & Çıkkılı, 2002; Beitlova, Popelka, & Vozenilek, 2020; Brown, 1986; Buğdaycı & Selvi, 2018; Demiralp, 2006; Havelková & Hanus, 2018; Kaldybekova, Aksoy, & Abdymanapov, 2021; Ögütveren, 2014; Rane, John, & Murthy, 2020), it is not understandable why the stage for teaching map skills is set at a lower level. In conclusion, possessing geographical skills offers numerous benefits from physiological, sociological, psychological and pedagogical perspectives. Therefore, curricula should have a rich and supportive content that promotes the acquisition of skills and literacies. The explanations in the curricula about which specific skills should be used in the learning areas should provide complete and accurate relationships for both geographical skills and all other skills. Another issue is that the basic components of curricula, such as skills, values, attitudes, and literacies, are not sufficiently clearly stated in the descriptions for each specific subject, and compiling all explanations relevant to the four different educational levels (preschool, primary, secondary, and high school) into a single book (Ministry of National Education, 2024) may be impractical and even somewhat confusing for those implementing the curriculum.

Regarding the study's fourth research question, which evaluates values in the 2018 and 2024 Social Studies Curricula (SSCC), it was found that the number of values increased from 18 in 2018 to 20 in 2024, indicating a quantitative rise. The study also concluded that values such as independence, peace, scientific thinking,

solidarity, equality, and family unity were not included in the 2024 SSCC. However, the adoption of the "Virtue-Value-Action Model" in the 2024 curriculum increased the emphasis on values, and some values were listed under the "tendencies" category as well. It was observed that compassion, humility, and patience were the least represented values across grade levels in the 2024 curriculum. The distribution of values by grade levels was uneven, with the highest number of values (18) allocated to the 4th grade, and the lowest (12) in the 7th grade, while other grade levels had 13 values each. This lack of balance was similarly noted in a study examining the relationship between outcomes, values, and skills in the 2018 5th grade SSCC (Karasu Avcı & Bilen, 2023).

The conclusion that some values were not adequately represented in the value-outcome relationships for the 6th and 7th grades aligns with this study's findings (Tonga & Uslu, 2015). In another study analyzing the value-outcome alignment in the 2018 SSCC described as a significant deficiency (Tonga & Erdoğan, 2022). Another study found that the values of peace and equality were also not linked to any outcomes (Esemen, 2020). Unlike the 2018 SSCC, where such gaps in value-outcome matching were observed, the 2024 SSCC ensured that each grade level had value-outcome associations explicitly outlined in the learning area explanations. This positive result was also confirmed in the study by Yıldırım and Çalışkan (2024).

In addition, a study conducted with teachers revealed that various challenges were experienced in values education. Teachers cited the following reasons as the main obstacles stemming from the curriculum: "overloaded content, insufficient lesson time, focusing only on knowledge, lack of a separate program for values, and prioritization of instruction" (Pınaz & Kuru, 2022, p. 169). Values such as sensitivity, responsibility, and patriotism, being included across four grade levels, could potentially support the development of geographical awareness. However, measuring the extent to which these values are acquired or whether they are achieved at all is quite challenging and requires more detailed research. Furthermore, the implementation of the Virtue-Value-Action Model emphasized in the curricula aims to shape a specific "student profile," where students are expected to be "competent and virtuous." The values associated with different grade levels should, above all, be aligned with age appropriateness. However, several issues arise that hinder the effectiveness of values education, such as the exam-based transition to higher education institutions, especially in large cities where classes are overcrowded, the multifaceted nature of instilling values, the practical implications of curriculum implementation, the lack of undergraduate courses on values education for teachers who graduated before 2000, and the inadequacy of in-service training. These factors represent some of the key challenges in the context of values education.

Regarding the study's fifth research question, which examines the evaluation and assessment processes in the 2018 and 2024 Social Studies Curricula (SSCC), it was found that in the 2024 curriculum, the term "learning evidence" is used for assessment processes, emphasizing the importance of formative assessment and the need for it to

be holistic and process-oriented. Performance tasks have been reintroduced in each learning area. Although the curriculum mentions the names of tools that can be used for assessment, it does not provide information or examples of these tools. In this respect, the changes made in 2024 resemble the 2018 curriculum, but they fall short when compared to the more detailed explanations and examples in the "6th Grade Primary Social Studies Curriculum and Guide," which was prepared after the 2005 revisions.

Sönmez and Kılıçoğlu (2016) and Kalaycı and Baysal (2020) found in their studies that the 2005 curriculum provided the most comprehensive explanations regarding assessment and evaluation. The lack of detailed guidance in the 2018 and 2024 curricula suggests that both are insufficient in providing teachers with a clear framework for assessment practices. Including explanations on various assessment techniques and examples in the implementation of activities aimed at developing geographical skills would be beneficial for teachers applying the curriculum. This would allow teachers to adapt the assessment methods to the specific conditions of their schools, local economic factors, and students' readiness.

It is crucial to prioritize assessment practices to carefully track, document, and manage the process of understanding whether the activities and lessons in the teaching process have achieved their objectives. The curriculum should also include alternative assessment tools and activities to support the development of geographical skills. Such tools would help teachers measure student progress and adapt their teaching strategies accordingly, ensuring the curriculum's effectiveness in fostering key skills.

In this regard:

- Considering the interdisciplinary nature of the social studies course and the increasing importance of global developments related to nature, it is suggested that the outcomes/learning outputs should have a balanced distribution and be appropriate for pedagogical development.

Geography is a branch of science that illustrates the relationship between place and people according to its own principles. The fundamental knowledge of this science begins to be acquired in formal education at the primary and secondary school levels. Geographical knowledge, skills, and competencies are acquired by students in Social Studies classes. Especially in the context of current global climate change, environmental issues, and natural disasters, it is crucial for students to acquire geographical knowledge, skills, and competencies at an accurate and sufficient level for healthy and accurate evaluations of global relationships and their outcomes arising from geographical conditions.

Sosyal Bilgiler Dersinde Coğrafya Eğitimi: 2018 ve 2024 Öğretim Programlarının Karşılaştırılması

MAKALE TÜRÜ	Başvuru Tarihi	Kabul Tarihi	Erken Görünüm Tarihi
Araştırma Makalesi	24.07.2024	10.01.2025	10.02.2025

Aygül Gürler¹
Ankara Üniversitesi

Gürcan Gürgen²
Ankara Üniversitesi

Öz

Bu çalışmanın amacı, 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının coğrafya disiplini bağlamında genel değerlendirmesini yapmaktır. Bu amaç doğrultusunda nitel araştırma yaklaşımlarından doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın veri kaynağını 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (4, 5, 6 ve 7. sınıflar), 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (4, 5, 6 ve 7. sınıflar) ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni oluşturmaktadır. Öğretim programları ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni kazanım, öğrenme alanları, beceri ve okuryazarlıklar, değerler ile ölçme değerlendirme boyutları incelenerek betimsel analize tabi tutulmuştur. Elde edilen bulgular tablo ve şekiller verilerek açıklanmıştır. Araştırmada 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programına göre 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında öğrenme çıktı/kazanımlarının sayıca azaltıldığı, konu içeriklerinde değişiklik olduğu, çevre okuryazarlığı ve harita okuryazarlığının programdan çıkartıldığı, beceri sayılarının arttığı fakat programda doğrudan coğrafya ile ilgili becerilerin alt beceri aşamalarına yer verilmediği, değerler eğitiminin ön plana çıkartıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu doğrultuda disiplinlerarası yapısı gözetilip, doğa ile ilgili küresel gelişmelerin artan önemi de değerlendirilerek kazanım/öğrenme çıktılarının dengeli bir dağılıma sahip olması önerilmiştir.

Anahtar sözcükler: Coğrafi kazanım, coğrafi beceri, sosyal bilgiler dersi öğretim programı, coğrafya, sosyal bilgiler.

¹Sorumlu Yazar: Doktora öğrencisi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı, E-posta: gurlera@ankara.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-0400-9398>

²Prof. Dr., Eğitim Bilimleri Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, E-posta: ggurgen@ankara.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-0224-1644>

Bireyler demokratik, etkin, katılımcı, hak ve özgürlüklerinin bilincinde olarak doğmazlar. Antik çağlardan yirminci yüzyıl başına kadar geçen uzunca bir zamandan sonra düzenli ve zorunlu okul eğitimi başlamıştır. Geçmişte çeşitli uygarlıklarda birbirinden farklı eğitim sistemleri uygulanmıştır. Modern eğitimle birlikte yapılandırılmış ve belirli standartlara sahip öğretim programı oluşturma gerekliliği doğmuştur (Güven, 2018). Bir öğretim programı, “hedef (davranış, kazanım, öğrenme çıktısı), içerik, öğrenme durumları ve değerlendirme” unsurlarından oluşur (Bektaş ve Turan, 2022, s. 3). Sosyal Bilgiler Öğretim Programının (2018) temel yapısını “öğrenme alanları, kazanımlar, yetkinlikler, beceriler, değerler, ölçme-değerlendirme” oluşturur (Ersoy, 2021, s. 104). Öğretim programları ülke eğitim politikaları, dünyadaki bilim, teknoloji ve eğitim alanındaki gelişmeler, uluslararası sözleşmeler, ulusal anayasa, yasalarda belirtilen insan hak ve özgürlükleri, öğretim-öğrenme yaklaşımları, eğitim felsefesi ve öğretim programı kuramlarına uygun çağdaş bir eğitim anlayışı ile hazırlanır. Bunlara ek olarak öğrenci merkezli, kaynak ve materyalleri çağın gereklerine uygun, öğretmen eğitimi ile desteklenen ve güncellenebilir bir içeriğe sahiptir (Korkmaz, 2019).

Amerika Birleşik Devletleri’nde okullarda sosyal bilgiler dersi okutulmaya başladığından günümüze içeriği ve amaçları hakkında çeşitli tartışmalar devam etmektedir. Sosyal bilgiler dersi coğrafya, tarih, vatandaşlık bilgisi, antropoloji, hukuk, ekonomi, psikoloji, sosyoloji, felsefe ve siyaset bilimi gibi disiplinlere ait bilgileri kullanan, öğrencilerin bir sosyal bilimci gibi düşünme ve karar alma becerileri edinmelerini destekleyen, geleceğin nesillerinin vatandaşlık özelliklerini belirleyen bir ilkökul ve ortaokul dersi (Aslan, 2016; Barr, 1997; Brophy, 1990; Brophy ve Alleman, 2006; Brophy ve Alleman, 1992; Çalışkan ve Uzunkol, 2021; Marker ve Mehlinger, 1992; Parker, 2018). Bu bakımdan sosyal bilgiler dersi, “tüm okul dersleri içinde en kapsayıcı” olan derstir (Ross, Mathison, ve Vinson, 2014, s. 25). Sosyal bilgiler şemsiyesi altındaki disiplinlerden coğrafya, bilinçli ve çevreye duyarlı bireylerin yetiştirilmelerinde etkilidir.

Coğrafya; en yalın anlatımıyla dünyanın incelenmesi, tanınması ve tanıtılmasıdır. Coğrafya, coğrafi yeryüzündeki doğal, beşeri ve ekonomik olguları, insanla ilgi kurarak inceleyen bir bilimdir (Doğanay ve Doğanay, 2020; Haas, 1989). Coğrafya öğretimi dünyayı ve ülkemizi tanıyıp kalkınma için doğru kararlar almak, yurt sevgisi edinmek ve problem çözmek hususlarında gelişim sağlayarak, bireyin kendisine olduğu kadar çevresine ve ülkesine katkı sağlamaktadır (Taş, 2008; Ünlü, Üçışık, ve Özey, 2002). Mekânın anlaşılmasında, mekân-insan etkileşiminin ortaya konmasında, neden-sonuç bağlamının kurulabilmesinde ortaokulda sosyal bilgiler dersi şemsiyesi altında yer alan coğrafya etkili olmaktadır (Ünal ve Ünal, 2012). Coğrafya, yeryüzünü ve yeryüzündeki olayları tanıtırken diğer bilim dallarında olduğu gibi bazı temel ilkelere sahiptir. İnsanın doğa ile ilişkilerini nedensellik, dağılım ve bağlantı ilkeleri doğrultusunda ele alan coğrafya bilimi, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nda ve Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (SBDÖP) Özel Amaçlarında belirtilen niteliklere sahip bireylerin yetiştirilmesinde etkili olan disiplinlerdendir (Doğanay, 1993; Karatekin ve Sönmez, 2016; Milli Eğitim

Bakanlığı, 2018; Milli Eğitim Temel Kanunu, 1973). ABD’de National Council for Social Studies (NCSS), The American Association of Geographers (AAG) ve National Council for Geographic Education (NCGE) gibi kuruluşlar çeşitli disiplinlerde ulusal standartları belirleyerek sosyal bilgiler dersinin içeriğinde etkili olmaktadır. Tematik yaklaşımla belirlenen coğrafya standartları sosyal bilgiler dersinde coğrafya öğrenimini zenginleştirmektedir. Bu temalar: hareket, yer, bölgeler, konum ile insan-çevre etkileşimidir (Artvinli ve Kaya, 2010; Parker, 2018). Sosyal bilgiler dersinin kazanımları coğrafi bilgi, beceri ve okuryazarlıkların edinilmesine katkı sağlar.

Coğrafi becerileri kullanabilmek günlük hayatta birçok yerde (bir konumu bulmak, ev satın almak, iş-ev-okul vb. yerlere gidip gelmek gibi) işlerimizi kolaylaştırır. Bu beceriler coğrafi düşünceye sahip olmamızı ve böylelikle mekânsal bilgiyi anlamamızı, analiz etmemizi ve yeni fikirler üretmemizi sağlar (Taş, 2008). Coğrafi beceriler coğrafyanın sunduğu bilgiyi kullanarak edinilen yeteneklerdir. Coğrafi beceriler şunlardır: harita becerisi, arazide çalışma becerisi, coğrafi gözlem becerisi, coğrafi sorgulama becerisi, değişim ve sürekliliği algılama becerisi, kanıt kullanma becerisi, tablo, grafik, diyagram hazırlama ve yorumlama becerisi (Ünlü, 2011). 2018 SBDÖP’deki beceriler doğrudan (çevre okuryazarlığı, harita okuryazarlığı, konum analizi ve mekân algılama) ve dolaylı (araştırma, gözlem, kanıt kullanma, tablo, grafik ve diyagram çizme ve yorumlama olarak coğrafya disiplini ile ilişkilendirilir (Kaçar ve Bulut, 2020). Sosyal bilgiler dersi becerilerin kazandırılması ile öğrencilerin “toplumsallaşmasına” ve “iyi vatandaş” olmalarına katkı sunar (Çelikkaya ve Kürümlüoğlu, 2017, s. 142). Öğretim programlarının unsurlarından bir bölümü okuryazarlıklara aittir.

Okuryazarlık, “belirli bir alandaki bilgi, yeterlilik ve becerileri” kapsar (Mkandawire, 2018, akt. Dere ve Ateş, 2023, s. 360). Diğer bir deyişle okuryazarlık beceriler toplamıdır (Güneş, 2000, akt. Çakmak E., 2013). 2018 SBDÖP’de çevre okuryazarlığı ve harita okuryazarlığı (Duman ve Tural, 2019), coğrafya disiplini ile ilgili ilişkilendirilen okuryazarlıklardır. Çeşitli disiplinlerin katkıları ile ortaya çıkan okuryazarlıklar Türkiye’de 2000’li yıllardan sonra öğretim programlarına eklenmiştir. Türkiye’de öğretim programlarının yenilenme ve değişme süreçleri Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca gerçekleştirilir.

Türkiye’de son yüzyıl içinde sosyal bilgiler dersi öğretim programlarında çeşitli gerekçelerle değişim ve güncellemeler yapılmıştır (Akpınar ve Kaymakçı, 2012; Çatak, 2015; Korkmaz ve Güler, 2020). Öğretim programları, öğrenme ve öğretme süreçleri ile ilgili tüm faaliyetleri kapsarlar (Çubukçu, 2015). SBDÖP 6. sınıf kılavuzunda öğretim programındaki değişikliklerin gerekçesi olarak şunlar ifade edilmiştir:

1. Dünyada yaşanan değişimler ve gelişmelerin olması,
2. Avrupa Birliği normlarına ve eğitim anlayışına yönelik değerlendirmelere ilişkin ulaşılan sonuçlar,

3. İhtiyaç analizleri (Milli Eğitim Bakanlığı, 2006).

Türkiye’de, yukarıda ifade edilen gerekçelerle 2017 yılında öğretim programlarında yapılan değişimler 2018 yılından itibaren Türkiye’de uygulamaya yansımaya başlanmıştır. 2018 yılı SBDÖP’de yapılan değişimin süreci hakkında şunlar belirtilmiştir: farklı ülkelerin programlarının incelenmesi, akademik çalışmaların taranması, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri, illerden gelen zümre raporları, açık uçlu sorulardan oluşan anketler, branşlar ölçeğinde hazırlanan raporlar ve çeşitli dokümanlar (Anayasa, mevzuat, kalkınma planları, şûra kararları, hükümet programları, sivil toplum kuruluşları, siyasi partiler tarafından hazırlanan raporlar) analiz edilerek öğretim programlarında değişiklikler yapılmıştır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018). 2024 yılında öğretim programlarında yapılan değişikliklerin gerekçesi olarak ise “öğrenme sürecinin etkili bir şekilde uygulanabilmesi için konu içeriğinin sadeleştirilmesi” gösterilmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2024, s. 4).

Alanyazında sosyal bilgiler dersi öğretim programlarını ve sosyal bilgiler dersindeki coğrafya disiplinine ait durumu inceleyen birçok çalışmaya ulaşılmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri’ndeki sosyal bilgiler öğretim programını inceleyen (Keskin ve Coşkun Keskin, 2020), ABD ile Türkiye’nin sosyal bilgiler öğretim programlarını karşılaştıran (Ütkür-Güllühan ve Bekiroğlu, 2022) bu çalışmalarda öğretim programları çeşitli unsurları yönünden incelenmiştir. Sosyal bilgiler dersi öğretim programına yönelik uluslararası alanyazında çeşitli çalışmalarda sosyal bilgiler dersine yönelik değerlendirmeler yapılmıştır (Ross, Mathison ve Vinson, 2014; Ross, 2006; Thorton, 2008). Alanyazında yapılan araştırma neticesinde 2017 öğretim programına göre 4. sınıf ders kitabındaki coğrafya disiplinine ait öğrenme alanları (Çelen, Fidan ve Hayır Kanat, 2019), 2018 yılında uygulanmaya başlanan programdaki amaçlar, beceriler, değerler ve ölçme-değerlendirme bölümleri (Öztürk ve Kafadar, 2020), 5. sınıf beceri ve değerleri (Karasu Avcı ve Bilen, 2023), içeriğinde coğrafya konuları olan, 2018 yılı farklı derslerde uygulanan öğretim programları (sosyal bilgiler, hayat bilgisi, şehrimiz, fen bilimleri) (Şahin & İnce, 2020), 2018 SBDÖP değer ve becerilerin öğrenme alanlarında dağılımlarını, farklı disiplinlerin öğretim programındaki öğrenme alanlarına göre ağırlık durumlarını belirleyen (Turan, 2019) çalışmalarına ulaşılmıştır. Ayrıca alanyazındaki çalışmalar içinde farklı yıllara ait sosyal bilgiler dersi öğretim programları karşılaştırmalı olarak (Çiftçi ve Akça, 2019; Çoban ve Akşit, 2018; Kalaycı ve Baysal, 2020; Tonga, 2019; Turan, 2018; Yıldırım ve Çalıştan, 2024) incelenmiştir. Cumhuriyetin ilanından sonra uygulanan sosyal bilgiler dersi öğretim programlarını belirli dönemleri (1924-2005 ve 1924-2017) kapsayacak biçimde incelenmiştir (Aykaç, 2011; Çatak, 2015; Korkmaz ve Güler, 2020; Zabun, 2022). Öğretim programına odaklanan çeşitli çalışmalarda, öğretim programının farklı boyutları değerlendirilmiştir. Öğretim programının çoğulculuk perspektifi ile incelenmesi (Ceylan ve Korkmaz, 2021), 21.yüzyıl becerileri (Yalçın ve Tural, 2023), ölçme-değerlendirme (Sönmez ve Kılıçoğlu, 2016) boyutu açıklanmıştır. Bunlardan başka öğretim programı solo taksonomisine göre inceleme (Bursa, 2022), öğretmen görüşleri ile öğretim programını değerlendirme (Ocak & Kocaman, 2021; Oflar, 2017; Turan R., 2020;

Uğur, Coşkun Keskin ve Şenel, 2022), akademisyen görüşleri ile öğretim programını değerlendirme (Çakmak, Kaçar ve Akgün, 2023; Çepni, Kılcan ve Palaz, 2019) yapılmıştır. Bu şekilde, sosyal bilgiler dersi öğretim programının unsurları, öğretmen ve akademisyen görüşleri ile alanyazın kapsamlı bir şekilde değerlendirilmiştir.

Coğrafya disiplini, “öğrencilerin coğrafi bilgi ve düşüncelerini geliştirmek, onları dünya hakkında bilgilendirmek ve coğrafyanın temel kavramlarını anlamalarını” teşvik etmektedir (Catling ve Lee, 2017). İyi bir sosyal bilgiler öğretim programı, öğretmenleri kavramsal anlamının merkeziliğinin farkına varacak, onlara pratik ve uygun bir düşünme becerileri modeli sunarak öğrencilere hem "insanları, hem de birbirleriyle ve çevreleriyle olan etkileşimlerini anlamalarına" ve öğrencilerin "kendine güvenen, bilgili ve sorumlu vatandaşlar olarak değişen bir topluma katılmalarına olanak sağlayacaktır" (Barr, 1997, s. 11). 2024 Nisan ayında kamuoyuna sunulan Taslak Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı 2024 Mayıs ayında onaylanmıştır. Bu nedenle önceki Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarını farklı yönleriyle inceleyen birçok çalışma olmasına rağmen, 2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarını coğrafi boyutlarıyla karşılaştıran yeterli çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışma ile sosyal bilgiler dersine yönelik alanyazına katkı sunmak ve araştırmacılara veri sağlamak hedeflenmektedir.

Amaç

Bu çalışmanın amacı, “2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programındaki coğrafya disiplini üzerine genel bir değerlendirme yapmaktır.” Bu kapsamda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır;

1. 2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları (4, 5, 6 ve 7. sınıflar) arasındaki coğrafya kazanımları/öğrenme çıktıları nasıl yer almıştır?
2. 2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında (4, 5, 6 ve 7. sınıflar) öğrenme alanlarına ne şekilde yer verilmiştir?
3. 2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında (4, 5, 6 ve 7. sınıflar) becerilere nasıl yer verilmiştir?
4. 2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında (4, 5, 6 ve 7. sınıflar) değerlere ne şekilde yer verilmiştir?
5. 2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında (4, 5, 6 ve 7. sınıflar) ölçme ve değerlendirmeye nasıl yer verilmiştir?

Yöntem

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yaklaşımı kullanılmıştır. Nitel araştırmalar “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi çeşitli veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı bir araştırma sürecidir.” (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s. 41). Doküman incelemesi, dokümanların toplanması, gözden geçirilmesi, sorgulanması ve analiz edilmesi aşamalarından oluşmaktadır (O’leary, 2004; akt. Özkan, 2020). Elde edilen veriler, araştırma sorularına uygun biçimde incelenmiş, betimsel analiz kullanılarak açıklanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu çalışmada 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı, 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni belgeleri kullanılmıştır. Bu belgeler <https://mufredat.meb.gov.tr/> web sitesinden indirilmiştir. Sosyal bilgiler dersi doğası gereği tarih, coğrafya, vatandaşlık bilgisi ve diğer disiplinlere ait bilgileri içeren disiplinler arası bir yaklaşımla düzenlenen öğrenim alanlarına ve kazanımlara sahiptir. Bu çalışmada kazanım / öğrenme çıktıları belirlenirken coğrafi içeriğin yoğun olduğu öğrenim alanlarından coğrafi ilkelere uygun olan kazanımlar seçilmiştir.

Etik Kurul Kararı

“Sosyal Bilgiler Dersinde Coğrafya Eğitimi: 2018 ve 2024 Öğretim Programlarının Karşılaştırılması” başlıklı makalede kullanılan dokümanlar Milli Eğitim Bakanlığı’nın internet sayfalarında erişime açık olarak yayınlandığı için etik kurul izni alınmamıştır.

Bulgular

Bulgular başlığında beş alt amaca yönelik bulgular verilmiştir.

2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları (4, 5, 6 ve 7. Sınıflar) Arasındaki Coğrafya Kazanımları/Öğrenme Çıktılarına Yönelik Bulgular

Aşağıdaki tabloda 2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarında 4. sınıf düzeyinde yer alan coğrafya kazanımları ve öğrenim çıktıları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1

2018 ve 2024 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında Coğrafya Kazanımları

2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı	2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı
SB.4.3.1. Çevresindeki herhangi bir yerin konumu ile ilgili çıkarımlarda bulunur.	SB.4.2.1. Konum ve yön bulurken haritaları kullanabilme
SB.4.3.2. Günlük yaşamında kullandığı mekânların krokisini çizer.	SB.4.2.2. Yakın çevresinden hareketle doğa ve insan etkileşimini çözümleyebilme
SB.4.3.3. Yaşadığı çevredeki doğal ve beşerî unsurları ayırt eder.	SB.4.2.3. Afetlerin etkilerini azaltma konusunda yapılabileceklere ilişkin oluşturduğu ürünü paylaşabilme
SB.4.3.4. Çevresinde meydana gelen hava olaylarını gözlemleyerek bulgularını resimli grafiklere aktarır.	SB.4.5.1. Doğal kaynakların tüketimi ile ilgili grafik yorumlayabilme
SB.4.3.5. Yaşadığı yer ve çevresindeki yer şekilleri ve nüfus özellikleri hakkında çıkarımlarda bulunur.	SB.4.5.3. Bir ürünün üretim, dağıtım ve tüketim süreçlerini çözümleyebilme
SB.4.3.6. Doğal afetlere yönelik gerekli hazırlıkları yapar.*	
SB.4.5.2. Ailesi ve yakın çevresindeki başlıca ekonomik faaliyetleri tanıır.	
SB.4.5.5. Çevresindeki kaynakları israf etmeden kullanır.	
SB.4.7.1. Dünya üzerindeki çeşitli ülkeleri tanıtır.	
SB.4.7.2. Türkiye’nin komşuları ve diğer Türk Cumhuriyetleri ile olan ilişkilerini kavrar.	
SB.4.7.3. Farklı ülkelere ait kültürel unsurlarla ülkemizin sahip olduğu kültürel unsurları karşılaştırır.	
SB.4.7.4. Farklı kültürlerle saygı gösterir.	
Toplam: 12	Toplam:5

* Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında 2023 yılında değişiklikler yapılmıştır.

4. sınıf düzeyinde kazanım sayılarının azaltıldığı, “Küresel Bağlantılar” öğrenme alanındaki kazanımların, 2024 SBDÖP’deki öğrenme alanlarında yer almadığı görülmektedir.

Aşağıdaki Tablo 2’de Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarında 5. sınıf düzeyinde kazanım/öğrenme çıktıları verilmiştir.

Tablo 2

2018 ve 2024 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında Coğrafya Kazanımları

2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı	2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı
SB.5.2.2. Çevresindeki doğal varlıklar ile tarihî mekânları, nesnelere ve eserleri tanıtır.	SB.5.2.1. Yaşadığı ilin göreceki konum özelliklerini belirleyebilme
SB.5.2.3. Ülkemizin çeşitli yerlerinin kültürel özellikleri ile yaşadığı çevrenin kültürel özelliklerini karşılaştırarak bunlar arasındaki benzer ve farklı unsurları belirler.	SB.5.2.2. Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimi neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme
SB.5.3.1. Haritalar üzerinde yaşadığı yer ve çevresinin yeryüzü şekillerini genel olarak açıklar.	SB.5.2.3. Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinlikleri düzenleyebilme
SB.5.3.2. Yaşadığı çevrede görülen iklimin, insan faaliyetlerine etkisini, günlük yaşantısından örnekler vererek açıklar.	SB.5.2.4. Ülkemize komşu devletler hakkında bilgi toplayabilme
SB.5.3.3. Yaşadığı yer ve çevresindeki doğal özellikler ile beşerî özelliklerin nüfus ve yerleşme üzerindeki etkilerine örnekler verir.	SB.5.5.1. Kaynakları verimli kullanmanın doğa ve insanlar üzerindeki etkisini yorumlayabilme
SB.5.3.4. Yaşadığı çevredeki afetlerin ve çevre sorunlarının oluşum nedenlerini sorgular.	SB.5.5.3. Yaşadığı ildeki ekonomik faaliyetleri özetleyebilme
SB.5.3.5. Doğal afetlerin toplum hayatı üzerine etkilerini örneklerle açıklar.*	
SB.5.5.1. Yaşadığı yerin ve çevresinin ekonomik faaliyetlerini analiz eder.	
SB.5.5.2. Yaşadığı yer ve çevresindeki ekonomik faaliyetlere bağlı olarak gelişen meslekleri tanıtır.	
SB.5.5.3. Çevresindeki ekonomik faaliyetlerin, insanların sosyal hayatlarına etkisini analiz eder.	
SB.5.5.4. Temel ihtiyaçları karşılamaya yönelik ürünlerin üretim, dağıtım ve tüketim ağını analiz eder.	
SB.5.7.1. Yaşadığı yer ve çevresinin ülkemiz ile diğer ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerdeki rolünü araştırır.	
SB.5.7.2. Ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerde iletişim ve ulaşım teknolojisinin etkisini tartışır.	
SB.5.7.3. Turizmin uluslararası ilişkilerdeki önemini açıklar.	

SB.5.7.4. Çeşitli ülkelerde bulunan ortak miras öğelerine örnekler verir.

Toplam: 15

Toplam:6

* Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında 2023 yılında değişiklikler yapılmıştır

Yukarıda verilen Tablo 2’de kazanım/öğrenme çıktı sayısı yarıdan daha fazla azaltılmıştır. “Küresel bağlantılar” öğrenme alanındaki kazanımlar “komşu ülkelerle ilgili bilgi toplayabilme” öğrenme çıktısı olarak 2024 SBDÖP’de yer almıştır. 4. sınıf düzeyinde yer alan komşu ülkeleri tanıma 5. sınıf düzeyine alınmıştır. Ayrıca 2018 SBDÖP’da yaşanan çevreden uzağa olan konu kazanımının içeriği, 2024 SBDÖP öğrenim çıktılarında “yaşadığı ilin” şeklinde değiştirilerek içerik çerçevesi sınırlandırılmıştır.

Aşağıdaki Tablo 3’de Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında 6. sınıf düzeyindeki kazanım/öğrenme çıktıları verilmiştir.

ERKEN GÖRÜLÜM

Tablo 3

2018 ve 2024 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında Coğrafya Kazanımları

2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı	2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı
SB.6.3.1. Konum ile ilgili kavramları kullanarak kıtaların, okyanusların ve ülkemizin coğrafi konumunu tanımlar.	SB.6.2.1. Ülkemizin, kıtaların ve okyanusların konum özelliklerini belirleyebilme
SB.6.3.2. Türkiye'nin temel fiziki coğrafya özelliklerinden yer şekillerini, iklim özelliklerini ve bitki örtüsünü ilgili haritalar üzerinde inceler.	SB.6.2.2. Ülkemizin doğal ve beşeri çevre özellikleri arasındaki ilişkiyi çözümlayebilme
SB.6.3.3. Türkiye'nin temel beşeri coğrafya özelliklerini ilgili haritalar üzerinde gösterir.	SB.6.2.3. Ülkemizin Türk dünyasıyla kültürel iş birliklerini yorumlayabilme
SB.6.3.4. Dünyanın farklı doğal ortamlarındaki insan yaşantılarından yola çıkarak iklim özellikleri hakkında çıkarımlarda bulunur.	SB.6.5.1. Ülkemizin kaynakları ile ekonomik faaliyetler arasındaki ilişkiyi çözümlayebilme
SB.6.5.1. Ülkemizin kaynaklarıyla ekonomik faaliyetlerini ilişkilendirir.	SB.6.5.2. Ekonomik faaliyetler ve meslekler arasındaki ilişki hakkında çıkarımda bulunabilme
SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder. Yenilenebilir ve yenilenemeyen kaynakların önemi vurgulanır.	
SB.6.5.3. Türkiye'nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar.	
SB.6.7.1. Ülkemizin Türk Cumhuriyetleri ve komşu devletlerle olan kültürel, sosyal, siyasi ve ekonomik ilişkilerini analiz eder.	
SB.6.7.2. Ülkemizin diğer ülkelerle olan ekonomik ilişkilerini analiz eder.	
SB.6.7.3. Ülkemizin sahip olduğu siyasi, askerî, ekonomik ve kültürel özelliklere bağlı olarak uluslararası alanda üstlendiği rolleri analiz eder.	
Toplam:10	Toplam:5

Yukarıda verilen Tablo 3'te coğrafya disiplinine ait kazanımlarda %50 oranında azalma olduğu görülmektedir. SB.6.7.1. kazanımda belirtilen Türk Cumhuriyetleri ile kültürel ilişkileri yorumlayabilme olarak 2024 SBDÖP'nda kalmış, sosyal, siyasi ve ekonomik ilişkileri analiz etme kazanımı yeni programda yer almamıştır. Ayrıca dünyada görülen iklim çeşitleri (müson, kutup, ekvatorial iklim) ve bu iklim çeşitlerinin insan yaşayışına etkileri programdan tamamen çıkartılmıştır.

Aşağıda Tablo 4’de 2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında yer alan 7. sınıf düzeyinde coğrafya kazanımları verilmiştir.

Tablo 4

2018 ve 2024 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında Coğrafya Kazanımları

2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı	2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı
SB.7.3.1. Örnek incelemeler yoluyla geçmişten günümüze, yerleşmeyi etkileyen faktörler hakkında çıkarımlarda bulunur.	SB.7.2.1. Küreselleşmenin insan ve toplum hayatında meydana getirdiği değişimi yorumlayabilme
SB.7.3.2. Türkiye’de nüfusun dağılımını etkileyen faktörlerden hareketle Türkiye’nin demografik özelliklerini yorumlar.	SB.7.2.2. Bölgesel ve küresel sorunların çözümünde ülkemizin rolünü özetleyebilme
SB.7.3.3. Örnek incelemeler yoluyla göçün neden ve sonuçlarını tartışır.	SB.7.5.2. Ekonomik gelişmişlik ile üretim, dağıtım ve tüketim döngüsü arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme
SB.7.3.4. Temel haklardan yerleşme ve seyahat özgürlüğünün kısıtlanması halinde ortaya çıkacak olumsuz durumlara örnekler gösterir.	
SB.7.5.1. Üretimde ve yönetimde toprağın önemini geçmişten ve günümüzden örneklerle açıklar.	
SB.7.5.2. Üretim teknolojisindeki gelişmelerin sosyal ve ekonomik hayata etkilerini değerlendirir.	
SB.7.5.3. Kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına ve sosyal yaşamdaki rollerine örnekler verir.	
SB.7.7.1. Türkiye’nin üyesi olduğu uluslararası kuruluşlara örnekler verir.	
SB.7.7.2. Türkiye’nin ilişkide olduğu ekonomik bölge ve kuruluşları tanıır.	
SB.7.7.4. Arkadaşlarıyla birlikte küresel sorunların çözümüne yönelik fikir önerileri geliştirir.	
Toplam: 10	Toplam: 3

Yukarda verilen Tablo 4’teki bulgulara göre beşeri coğrafya ile ilgili kazanımların yeni programda yer almadığı, “Küresel Bağlantılar” öğrenme alanındaki kazanımlardan sadece küresel sorunlar ile ilgili olan kısmının yeni programda yer aldığı görülmektedir. “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” öğrenme alanı içeriği değiştirilmiş ve bu öğrenme alanının 2024 programındaki karşılığı olan “Hayatımızdaki Ekonomi” öğrenme alanı içeriği milli kalkınma hamlelerine yönelik içerikle değiştirilmiştir.

Tablolardaki tüm kazanım/öğrenme çıktılarına göre 2018 SBDÖP kazanım sayısı ($f=46$), 2024 SBDÖP ($f=20$) büyük oranda azaltılmıştır. Ayrıca kazanım sayılarının azaltılmasından başka öğrenme alanlarının konu içeriği de farklılaştırılmıştır. Örneğin; 7. sınıf “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” öğrenme alanındaki coğrafya biliminin alt disiplinlerinden beşeri coğrafyaya ait nüfus ve yerleşme konularına ait içerik kaldırılmıştır. Bu içerik yerine Milli Kalkınma Hamlelerine yönelik tarihsel bir içerik, “Hayatımızdaki Ekonomi” öğrenme alanında yer almaktadır. Bazı kazanımların sınıf seviyeleri değiştirilmiştir. Örneğin; SB.5.5.2. “Yaşadığı yer ve çevresindeki ekonomik faaliyetlere bağlı olarak gelişen meslekleri tanıır.” kazanımını, SB.6.5.2. “Ekonomik faaliyetler ve meslekler arasındaki ilişki hakkında çıkarımda bulunabilme” öğrenme çıktısı olarak 5. sınıf düzeyinden 6. sınıf düzeyi olarak değiştirilmiştir.

2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında (4, 5, 6 ve 7. Sınıflar) Öğrenme Alanlarına Yönelik Bulguları

Aşağıdaki şekilde 2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğrenme Programlarının öğrenme alanları verilmiştir.

Şekil 1

2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları Öğrenme Alanları

Şekil 1 incelendiğinde öğrenme alanı sayısının azaltıldığı ve öğrenme alanlarının isimlerinde değişime gidildiği görülmektedir. Öğrenme alanlarının içeriklerine göre eşleştirme yapıldığında “Birey ve Toplum” öğrenme alanı yeni programda “Birlikte Yaşamak”; “Kültür ve Miras” öğrenme alanı “Ortak Miras”; “İnsanlar, Yerler ve Çevreler” öğrenme alanı “Evimiz Dünya”; “Bilim, Teknoloji ve Toplum” öğrenme

alanı “Teknoloji ve Sosyal Bilimler”; “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” öğrenme alanı “Hayatımızdaki Ekonomi”; “Etkin Vatandaşlık” öğrenme alanı “Yaşasın Demokrasimiz” olarak yer almaktadır. “Küresel Bağlantılar” konu başlığı içeriğindeki kazanımlar ya başka sınıf seviyesine aktarılmış ya da tamamen programdan çıkartılmıştır.

Aşağıdaki Tablo 5 ve 6’da öğrenme alanlarına ayrılan ders saati süreleri verilmiştir. Bu tablolara göre öğrenme alanlarına ayrılan sürelerin değişmiş olduğu görülmektedir. Her iki programda tarih disiplinine ayrılan “Kültür ve Miras” ile bu öğrenme alanlarının karşılığı olan “Ortak Miras” öğrenme alanına ayrılan süre en fazla olmuştur. 2024 öğretim programında önceki programlarda olmayan “Okul Temelli Planlama” dört sınıf düzeyinde beş ders saati olmuştur.

Tablo 5

2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında Öğrenme Alanlarına Göre Ders Saatleri

Öğrenme Alanı	4. Sınıf	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf
1. Birey ve Toplum	12	14	12	12
2. Kültür ve Miras	14	18	22	30
3. İnsanlar, Yerler ve Çevreler	20	18	14	15
4. Bilim, Teknoloji ve Toplum	16	14	12	12
5. Üretim, Dağıtım ve Tüketim	18	18	18	15
6. Etkin Vatandaşlık	14	12	16	12
7. Küresel Bağlantılar	14	14	14	12
Toplam	108	108	108	108

Tablo 6

2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında Öğrenme Alanlarına Göre Ders Saatleri

Öğrenme Alanı	4. Sınıf	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf
1. Birlikte Yaşamak	18	16	16	16
2. Evimiz Dünya	19	22	18	10
3. Ortak Mirasımız	19	18	22	25
4. Yaşayan Demokrasimiz	18	23	18	22
5. Hayatımızdaki Ekonomi	17	18	18	12
6. Teknoloji ve Sosyal Bilimler	12	6	11	18
Okul Temelli Planlama*	5	5	5	5
Toplam	108	108	108	108

Aşağıdaki Tablo 7 ve 8’de öğrenme alanlarına ayrılan yüzdeler oranları verilmiştir. Bu tablolara göre öğrenme alanlarının programdaki payları değişmiştir. 2024 SBDÖP’nda “Evimiz Dünya” öğrenme alanı ortaokulda giderek azalan bir orana sahiptir.

Tablo 7

2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında Öğrenme Alanlarına Göre Yüzdeler Oranları

Öğrenme Alanı	4. Sınıf (%)	5. Sınıf (%)	6. Sınıf (%)	7. Sınıf (%)
1. Birey ve Toplum	11,1	13	11,1	11,1
2. Kültür ve Miras	13	16,6	20,4	27,8
3. İnsanlar, Yerler ve Çevreler	18,5	16,6	13	13,9
4. Bilim, Teknoloji ve Toplum	14,8	13	11,1	11,1
5. Üretim, Dağıtım ve Tüketim	16,8	16,6	16,6	13,9
6. Etkin Vatandaşlık	13	11,1	14,8	11,1
7. Küresel Bağlantılar	13	13	13	11,1
Toplam	100	100	100	100

Tablo 8

2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında Öğrenme Alanlarına Göre Yüzdeler Oranları

Öğrenme Alanı	4. Sınıf (%)	5. Sınıf (%)	6. Sınıf (%)	7. Sınıf (%)
1. Birlikte Yaşamak	17	15	15	15
2. Evimiz Dünya	17	20	17	9
3. Ortak Mirasımız	17	17	20	24
4. Yaşayan Demokrasimiz	17	21	17	20
5. Hayatımızdaki Ekonomi	17	17	15	11
6. Teknoloji ve Sosyal Bilimler	11	5	11	16
Okul Temelli Planlama*	4	5	5	5
Toplam	100	100	100	100

*Bu uygulama ile çeşitli faaliyetler için süre belirlenmiştir.

2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında (4, 5, 6 ve 7. Sınıflar) Becerilerine Yönelik Bulguları

Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarındaki beceriler ve okuryazarlıklar aşağıdaki Tablo 9, 10 ve 11’de verilmiştir. Sayıca kıyaslandığında 2018 SBDÖP’ndaki tüm beceri ve okuryazarlıklar ($f=27$), 2024 SBDÖP’deki beceri ve okuryazarlık ($f=35$) bulunmaktadır. Ayrıca 2024 SBDÖP beceriler öğrenme çıktıları

çerçevesi içinde kavramsal beceriler, fiziksel beceriler, alan becerileri, eğilimler olarak yer almaktadır. Okuryazarlıklar ise sistem okuryazarlığı başlığı altında verilmektedir.

Tablo 9

2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları Alan Becerileri

2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı	2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı
1. Araştırma	1. Zamanı algılama ve kronolojik düşünme**
2. Değişim ve sürekliliği algılama*	2. Kanıta dayalı sorgulama ve araştırma**
3. Eleştirel düşünme	3. Tarihsel empati
4. Empati	4. Değişim ve sürekliliği algılama**
5. Girişimcilik	5. Sosyal katılım
6. Gözlem*	6. Girişimcilik
7. Kanıt kullanma*	7. Mekânsal düşünme*
8. Karar verme	8. Coğrafi sorgulama*
9. Konum analizi*	9. Coğrafi gözlem ve saha çalışma*
10. Mekânı algılama*	10. Harita becerisi*
11. Problem çözme	11. Tablo, grafik, şekil ve/veya diyagram*
12. Sosyal katılım	12. Mantıksal muhakeme
13. Tablo, grafik ve diyagram çizme ve yorumlama*	13. Felsefi sorgulama
14. Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma	14. Felsefi muhakeme
15. Yenilikçi düşünme	15. Felsefi düşünce ortaya koyma
16. Zaman ve kronolojiyi algılama*	16. Eleştirel sosyolojik düşünme
17. Kalıp yargı ve önyargıyı fark etme	17. Tarihsel sorun analizi ve karar verme

Kaynak: (Milli Eğitim Bakanlığı, 2024, s. 6)

* Coğrafi beceriler

** "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metin" içinde Tarih disiplininin becerisi olarak açıklanan beceriler

Yukarıda verilen Tablo 9 incelendiğinde 2018 SBDÖP'deki alan becerilerinin ($f=7$) olduğu, 2024 SBDÖP'de ($f=8$) olduğu görülmektedir. 2024 SBDÖP'de yer alan becerilerin Mekânsal düşünme becerisi, Coğrafi sorgulama becerisi, Coğrafi gözlem ve saha çalışma becerisi, Zamanı algılama ve kronolojik düşünme becerisi, Kanıta dayalı sorgulama ve araştırma becerisi, Harita becerisi, Değişim ve sürekliliği algılama becerisi ve Tablo, grafik, şekil ve/veya diyagram becerilerinin yer aldığı görülmektedir. 2018 programındaki konum analizi ve mekânı algılama 2024 öğretim programında mekansal düşünme becerisi içerisinde verilmiştir. 2024 programında doğrudan coğrafi beceri ($f=5$) olduğu görülmektedir. Aşağıda Tablo 10'da SBDÖP'lerdeki okuryazarlıklar verilmiştir.

Tablo 10*2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları Okuryazarlıklar*

2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı	2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı
1. Dijital okuryazarlık	1. Vatandaşlık okuryazarlığı
2. Finansal okuryazarlık	2. Bilgi okuryazarlığı
3. Harita okuryazarlığı*	3. Görsel okuryazarlığı
4. Hukuk okuryazarlığı	4. Dijital okuryazarlığı
5. Medya okuryazarlığı	5. Sanat okuryazarlığı
6. Politik okuryazarlık	6. Kültür okuryazarlığı
7. Çevre okuryazarlığı*	7. Sürdürülebilirlik okuryazarlığı
	8. Finansal okuryazarlığı
	9. Veri okuryazarlığı

*Coğrafi okuryazarlık

Tablo 10'da görülen çevre okuryazarlığı ve harita okuryazarlığının 2024 yılı SBDÖP'nda okuryazarlıklar arasında olmadığı görülmektedir. 2024 SBDÖP'nda doğrudan coğrafi bir okuryazarlık kalmamıştır. Dijital ve Finansal Okuryazarlıklar dışında kalan okuryazarlıklar değiştirilmiştir. Okuryazarlıkların sayısında artış söz konusudur. Tablo 11'de öğretim programlarındaki sosyal-duygusal beceriler verilmiştir.

Tablo 11*2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programları Sosyal-Duygusal Beceriler*

2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı	2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı
1. İletişim	1. Benlik Becerileri
2. İş birliği	1. Kendini tanıma (öz farkındalık), 2. Kendini düzenleme (öz düzenleme), 3. Kendine uyarlama (öz yansıtma)
3. Öz denetim	2. Sosyal Yaşam Becerileri
	1. İletişim, 2. İşbirliği, 3. Sosyal farkındalık
	3. Ortak / Bütünleşik Becerileri
	1. Uyum, 2. Esneklik, 3. Sorumlu karar verme

Tablo 11'e göre 2018 SBDÖP'nda ($f=3$) olan sosyal-duygusal beceriler, 2024 öğretim programında ($f=3$) temel beceri ve ($f=9$) alt beceriden oluşmaktadır.

2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında (4, 5, 6 ve 7. Sınıflar) Değerlerine Yönelik Bulguları

Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarındaki değerler aşağıdaki Tablo 12'de gösterilmektedir. Bu tablodaki değerler "Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı" için

hazırlanan metinlerdeki değerleri kapsamaktadır. Bu değerlerden coğrafya disiplini kapsamında olanlar kalın olarak gösterilmiştir.

Tablo 12

2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında Değerler

2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı	2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adalet 2. Aile birliğine önem verme 3. Bağımsızlık 4. Barış 5. Bilimsellik 6. Çalışkanlık 7. Dayanışma 8. Duyarlılık 9. Dürüstlük 10. Estetik 11. Eşitlik 12. Özgürlük 13. Saygı 14. Sevgi 15. Sorumluluk 16. Tasarruf 17. Vatanseverlik 18. Yardımseverlik 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Adalet 2. Aile Bütünlüğü 3. Çalışkanlık 4. Dostluk 5. Duyarlılık 6. Dürüstlük 7. Estetik 8. Mahremiyet 9. Merhamet 10. Mütevazılık 11. Özgürlük 12. Sabır 13. Sağlıklı yaşam 14. Saygı 15. Sevgi 16. Sorumluluk 17. Tasarruf 18. Temizlik 19. Vatanseverlik 20. Yardımseverlik
2018 SBDÖP yer alan, 2024 SBDÖP yer almayanlar <ol style="list-style-type: none"> 1. Aile birliğine önem verme 2. Barış 3. Bağımsızlık 4. Bilimsellik 5. Dayanışma 6. Eşitlik 	2018 SBDÖP yer almayan, 2024 SBDÖP yer alanlar <ol style="list-style-type: none"> 1. Dostluk 2. Mütevazılık 3. Temizlik 4. Mahremiyet 5. Sabır 6. Sağlıklı yaşam 7. Aile bütünlüğü 8. Merhamet

Kaynak: (Milli Eğitim Bakanlığı, 2024, s. 6; Milli Eğitim Bakanlığı, 2018, s. 8).

“Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni” kitapçığında “Erdem-Değer-Eylem Modeli” içinde yer verilen toplam değer ($f=20$) olarak belirlenmiştir. Kitapçık içerisinde değerlerle ilgili eylemler ve kullanılacak yaklaşım/yönteme yönelik açıklamalar bulunmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2024).

Aşağıdaki Tablo 13’de sosyal bilgiler dersindeki değerlerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ve frekansları verilmiştir.

Tablo 13

2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metindeki Değerlerin Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımları

Değer kodu	Değer	4. Sınıf	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	Toplam (f)
D1	Adalet	✓	✓	✓	✓	4
D2	Aile Bütünlüğü	✓		✓	✓	3
D3	Çalışkanlık	✓	✓	✓	✓	4
D4	Dostluk	✓			✓	2
D5	Duyarlılık	✓	✓	✓	✓	4
D6	Dürüstlük	✓		✓		2
D7	Estetik	✓	✓			2
D8	Mahremiyet	✓	✓	✓		3
D9	Merhamet				✓	1
D10	Mütevazılık	✓				1
D11	Özgürlük		✓	✓	✓	3
D12	Sabır	✓				1
D13	Sağlıklı Yaşam	✓		✓		2
D14	Saygı	✓	✓	✓	✓	4
D15	Sevgi	✓	✓	✓	✓	4
D16	Sorumluluk	✓	✓	✓	✓	4
D17	Tasarruf	✓	✓			2
D18	Temizlik	✓	✓	✓		3
D19	Vatanseverlik	✓	✓	✓	✓	4
D20	Yardımseverlik	✓	✓		✓	3
Toplam (f)		18	13	13	12	

Sosyal bilgiler dersinin okutulduğu dört sınıf düzeyinde yer alan değerler ($f=7$) adalet, çalışkanlık, duyarlılık, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik değerleri olduğu Tablo 13’de görülmektedir. Sosyal bilgiler dersinin okutulduğu sadece üç sınıf düzeyinde yer alan değerler ($f=5$) aile bütünlüğü, mahremiyet, özgürlük, temizlik, yardımseverliktir. Sosyal bilgiler dersinin okutulduğu sadece iki sınıf düzeyinde yer alan değerler ($f=5$) dostluk, dürüstlük, estetik, sağlıklı yaşam ve tasarruftur. Sosyal bilgiler dersinin okutulduğu sadece bir sınıf düzeyinde yer alan değerler ($f=3$) merhamet, mütevazılık, sabırdır.

2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında Coğrafya Alanına Ait (4, 5, 6 ve 7. Sınıflar) Ölçme ve Değerlendirmeye Yönelik Bulgular

2018 SBDÖP’nda ölçme-değerlendirme yaklaşımı başlığı altında uyulması gereken ilkeler maddeler halinde verilmiştir. Bu maddelere göre ölçme değerlendirme kazanımlara, teknik ve akademik standartlara uygun, süreç temelli, bireysel farklılıkları gözeten, bireylerin bilişsel ve duyuşsal yönlerini içine katan, farklı zamanlarda yapılacak ölçümler olmalıdır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018, s. 6). Ancak ölçme değerlendirme yönelik örnek araçlar belirtilmemiştir.

2024 SBDÖP’nda ölçme değerlendirme sürecini ifade etmek için “Öğrenme Kanıtları” sözcükleri kullanılmıştır. Sürecin “biçimlendirici değerlendirme” esas alınarak düzenlendiği, “bütüncül yaklaşıma” uygun olması, “süreç odaklı” değerlendirme araçlarının kullanılması gerektiği vurgulanmıştır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2024, s. 7). 2024 SBDÖP’de coğrafya alanına ait ölçme-değerlendirme önerileri şunlardır:

- 4. Sınıf Evimiz Dünya öğrenme alanı çalışma yapraklarının kullanılması (farklı harita türlerini içeren çalışma yaprağı, harita üzerinde konum ve yön bulmaya yönelik soruların olduğu çalışma yaprağı)
- 4. Sınıf Evimiz Dünya öğrenme alanı performans ödevi ve dereceli puanlama anahtarı (Doğa ve canlıları korumaya yönelik kitap kapağı ve tanıtım yazısı hazırlama)
- 4. Sınıf Hayatımız Ekonomi öğrenme alanı performans ödevi ve dereceli puanlama anahtarı (Bir ürünün yolculuğu)
- 5. Sınıf Evimiz Dünya öğrenme alanı performans ödevi ve dereceli puanlama anahtarı (Komşu devletleri tanıtan afiş hazırlama)
- 5. Sınıf Hayatımız Ekonomi öğrenme alanı performans ödevi ve dereceli puanlama anahtarı (Kaynakların verimli kullanımı ile ilgili şiir, haber vb hazırlama)
- 6. Sınıf Hayatımız Ekonomi öğrenme alanı harita çizme (ekonomik faaliyetler)
- 7. Sınıf Evimiz Dünya öğrenme alanı sunum yapma (Yerel ve Küresel sorunlara yönelik)

2024 SBDÖP’de öğrenme alanlarında açıklama metinlerinde çalışma yaprakları, performans ödevleri, dereceli puanlama anahtarları, çeşitli sorular kullanılması önerilmiş olmakla birlikte, bu ölçme-değerlendirme araçlarına yönelik örneklere yer verilmemiştir.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada 2018 ve 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarındaki coğrafya kazanımlar/öğrenme çıktıları, programlardaki öğrenme alanları, beceriler, okuryazarlıklar, değerler, ölçme ve değerlendirme program unsurlarının incelenmesi ile çeşitli bulgulara ulaşılmıştır. Bu kapsamda öğretim programlarının coğrafya disiplinine yönelik değerlendirmesi ile sosyal bilgiler dersindeki öğrenme alanlarının ve coğrafya kazanımlarının sayıca azaldığı, coğrafi okuryazarlıkların (çevre okuryazarlığı ve harita okuryazarlığı) tamamen kaldırıldığı anlaşılmaktadır.

Çalışmanın ilk araştırma sorusu bağlamında 2018 ve 2024 SBDÖP'deki coğrafya kazanımlarına yönelik değerlendirmede, 2024 sosyal bilgiler dersi öğretim programında coğrafya kazanımlarının sayısının 2018 yılında 47 iken 2024 yılında 19'a azaltıldığı, öğrenme alanı içeriğinde değişiklik yapıldığı, bazı kazanımların farklı sınıflar düzeyine aktarıldığı ve "Küresel Bağlantılar" öğrenme alanındaki kazanımların büyük bir kısmının programdan çıkartıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazında sosyal bilgiler dersinin disiplinler arası yapısını araştıran çalışmalarda coğrafya disiplininin ağırlığının 2018 SBDÖP içinde az olduğu benzer sonucuna ulaşan çalışmalar (Koçal ve Geçit, 2023; Turan S. , 2019) olduğu gibi öğretim programlarının karşılaştırmalı analizlerini yapan çalışmalarda da benzer sonuçlara ulaşılmıştır (Eker, 2020; Kalaycı ve Baysal, 2020).

Kazanım sayılarının ve sosyal bilgiler dersinde coğrafya disiplininin payının azaldığını ileri süren birçok çalışma bulunmasına rağmen, coğrafya kazanımlarının azaltılması, bu disiplinin temel bilgi, beceri ve yetkinliklerinin sistematik olarak öğretilmesinden uzaklaşılmasına işaret etmektedir. Ancak bu çalışmaların aksine 2005 ve 2018 öğretim programlarının karşılaştırılmasında coğrafi kazanım ve coğrafi becerilerin niceliksel olarak arttığı ve içerik olarak zenginleştiği sonucuna varılmıştır (Çiftçi ve Akça, 2019). Çiftçi ve Akça'nın (2019) çalışmasında 2018 SBDÖP coğrafi kazanım sayılarında görülen farklılığın sebebi, coğrafi kazanım olarak belirtilen kazanımlar içerisinde tarih, ekonomi gibi diğer sosyal bilimlere ait içeriklere sahip kazanımların da belirtilmiş olmasıdır. Kazanımların öğretme ve öğrenme süreçlerinde uygulamasına yönelik gerekli açıklamalar 2005 yılında hazırlanan kılavuzlarda belirtilirken, 2018 öğretim programında açıklama bulunmamaktadır (Ocak ve Kocaman, 2021). 2024 SBDÖP'de her bir öğrenme alanında öğrenme-öğretme uygulamalarına yönelik açıklamalar verilmiş olması olumlu olarak nitelendirilebilir.

Ancak şu belirtilmelidir, öğretim programları öğretmenler için bir kılavuz, öğrenciler için edinecekleri bilgi, beceri ve yetkinlikleri belirleyen bilimsel temellere dayalı hazırlanmış bir plandır. 2005 yılından sonra hazırlanan öğretim programlarında programı hazırlayan kurumların ve kaynakçanın verilmemiş olması bilimsel niteliklere, etik ilkelere sahip bir planda olmaması gereken özellikler olarak karşımıza çıkmaktadır. Kazanım veya 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programındaki deyişle "öğrenim çıktısı" öğrenme, öğretme ve bireysel gelişim süreçleri ile güncellik, teknolojik olanaklar, ulusal-uluslararası bilimsel gelişmeler gibi birçok öğe göz önünde bulundurulmalı, pilot uygulamalar yapılarak, bu uygulamaların sonuçları

analiz edilerek öğretim programı hazırlanmalıdır. Bunlara ek olarak coğrafya kazanımlarının büyük oranda azaltılması, çevre duyarlılığı, coğrafi bilgi ve becerilerin edinilmesi, Türkiye ve Dünya'nın coğrafi özelliklerinin anlaşılması, korunması ve bu alanlardaki sorunların çözümüne yönelik kararların alınmasını zorlaştıracaktır.

Araştırmanın ikinci sorusu 2018 ve 2024 SBDÖP öğrenme alanlarına yönelik değerlendirmede öğrenme alan sayısının yediden altıya düşürüldüğü, "okul temelli planlama" için beş ders saatinin ayrıldığı, coğrafya içeriğine sahip öğrenme alanının ortaokulda sınıf düzeyi arttıkça payının çok azaltıldığı sonuçlarına ulaşmıştır. Tarih ve vatandaşlık bilgisi ile diğer sosyal bilimler, coğrafyadan daha fazla ders saatine ve yüzdelik oranına sahiptir. Bu durum 2005, 2017, 2018 SBDÖP öğrenme alanlarının incelendiği diğer çalışmalarda elde edilen sonuçlar ile uyumludur (Bebe ve Ünlü, 2012; Çoban ve Akşit, 2018; Kalaycı ve Baysal, 2020; Kızılçaoğlu ve Taş, 2007; Turan R. , 2018; Yıldırım ve Çalışkan, 2024). Türkiye'deki sosyal bilgiler öğrenme alanları ABD'nde NCSS tarafından belirlenen öğrenme alanları benimsenerek 4. sınıftan 7. sınıfa kadar düzenlenmiştir (Öztürk ve Deveci, 2020).

Yeni bir öğretim programı için mevcut programın işlevini yitirmiş olması, önceki programın belirlenen hedeflere ulaşamamış olması gerekir (Çoban ve Akşit, 2018). Bu bakımdan eski ve yeni öğretim programları ile ilgili sorulması gereken çeşitli sorular ortaya çıkmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı'na öğrenme alanlarının ve kazanımların sayıca azaltılmasının gerekçesi olarak 'sadeleştirme' gösterilmiştir. Ancak öğrenme alanları ve kazanımların sayısı azaltılırken ders kitaplarının forma sayıları, kitap sayfa sayılarının daha fazla olacağını göstermektedir. Bu bakımdan sadeleştirmenin nasıl olacağı anlaşılammaktadır. John Dewey eğitim yönteminde ve öğretim programındaki değişiklik için sanayi ve toplumsal değişimlere uygun olması gerekliliği üzerinde durmuştur (Dewey, 2023). Bu bakımdan yeni bir öğretim programına toplumun ihtiyacı olup olmadığı çok açık değildir.

Coğrafi içeriğe sahip öğrenme alanlarındaki sadeleştirme coğrafya disiplininin öneminin yeterince anlaşılmadığını göstermektedir. 2005 yılından sonra öğretim programlarındaki yaklaşım değişmiş, yapılandırmacı yaklaşıma geçilerek önceki programlardan farklı bir anlayış benimsenmiştir. 2005 yılında öğretmen eğitimleri yapılmış, kılavuzlar hazırlanmış, öğretmenlere rehberlik edilmeye çalışılmıştır. Öğretim programına yönelik program uygulayıcılarından değerlendirme raporları istenmiştir. 2024 yılı değişiminde pilot uygulama yapılmadan öğretim programının 2024-2025 eğitim ve öğretim yılında 1, 5 ve 9. sınıflarda uygulanmaya başlanmasına karar verilmiştir. Coğrafya konularının "sadeleştirilmesi" ile temel eğitim alan ilkökul ve ortaokul öğrencilerinin bu disiplini tanıma, bakış açısını anlama, sosyal bilgilerin temel ilkelerinden sosyal bilimci olarak düşünebilme, analiz edebilme, problem çözme ve karar verme becerilerini edinmelerine engel olacak ve öğrenmede büyük bir eksiklik ortaya çıkacaktır.

Araştırmanın üçüncü sorusu 2018 ve 2024 SBDÖP'nin becerilere yönelik değerlendirmesinde 2018 yılında 27 olan coğrafi beceri ve okuryazarlıklar 2024 yılında 35 olarak tespit edilmiş olması sayısal bir artışı göstermektedir. 2024

SBDÖP’nda beceri ve okuryazarlıkların sınıflandırılması genişletilmiştir. Sosyal bilgiler dersi alan becerileri 17, sosyal-duygusal beceriler 9 ve okuryazarlıklar 9 olarak tespit edilmiştir. Duman ve Tural’ın (2019), Kaçar ve Bulut’un (2020) çalışmalarındaki öğretim programındaki beceri ve okuryazarlıkların isim ve sayıları, Çiftçi ve Akça’nın (2019) çalışmasında 2005 yılından 2018 yılına, Çoban ve Akşit’in (2018) çalışmasında 2005 yılından 2017 yılına coğrafi becerilerin arttığını belirtmesi bu çalışmanın sonuçları ile benzerdir. Ancak bahsedilen çalışmalardan coğrafi okuryazarlıkların 2017 ve 2018 yıllarında eklenmiş olması yönüyle farklılaşmaktadır. Çünkü 2024 yılında çevre okuryazarlığı ve harita okuryazarlığı öğretim programından kaldırılmıştır. Coğrafya ile sürdürülebilirlik okuryazarlığı 4 ve 5 sınıflarda oldukça sınırlı ilişkilendirilmektedir.

Ergün ve Ablak’ın çalışmasına göre en fazla coğrafi beceri 1998 ilköğretim programında en az 2005 yılı programında yer almıştır (Ergün & Ablak, 2023). Koç’un dile getirdiği gibi coğrafi bilincin edinilmesi “coğrafi becerilerle mümkündür.” (Koç, 2013, s. 19). Ünlü; coğrafi becerilere yönelik, “coğrafi bilince sahip olmak için gerekli temel araç ve teknikleri kullanmamızı sağlar” biçiminde ifade etmiştir (Ünlü, 2011, s. 2157). Bununla birlikte coğrafi beceri ve okuryazarlıkların azaltılmasından kaynaklanan değişiklikler nedeniyle coğrafi beceri ve okuryazarlıklar vasıtasıyla edinilecek bilinç, farkındalık ve duyarlılığın sağlanması mümkün olmayacaktır. Turan’ın (2018), Öztürk ve Kafadar’ın (2020) çalışmalarında tespit edilen beceri ve öğrenme alanlarının ilişkilendirmelerinin 2017 ve 2018 SBDÖP’da eksik olduğuna dair bulgularına karşın, olumlu bir değişiklik olarak nitelendirilebilecek bulgu, 2024 SBDÖP genelindeki beceri, değer ve okuryazarlıklar öğrenme alanlarıyla ilişkilendirilerek verilmiş olmasıdır.

Bununla birlikte becerilerin sınıf düzeylerine, alt madde ve süreç bileşenlerine göre yer verilmesi incelendiğinde birçok alt madde ve süreç bileşenlerinin öğrenme alanlarında yer almadığı, coğrafi gözlem ve saha çalışması becerisine öğretim programında hiç yer verilmediği görülmektedir. Coğrafi becerilere öğretim programında yeterince yer verilmemesi öğrencilerin okul ve okul dışı yaşamlarındaki bilgi, beceri ve yetkinliklerden yoksunluğa neden olurken, dünyayı olumsuz etkileyen çevresel sorunlar, doğal afetler, küresel iklim değişikliği gibi ciddi sorunlar hakkında bilinçli bireyler olarak yetişmesine engel teşkil edecektir.

Genel bir değerlendirme ile coğrafyaya belirtilen öğretim programında nasıl yer verildiğini ortaya koymak bu çalışmanın sınırlılığını oluşturmaktadır. Bu bakımdan öğretim programındaki ilişkilendirmelerin daha ayrıntılı incelemesi başka bir çalışmanın konusu olabilir. Beceri ve okuryazarlıkların öğretmen görüşlerine göre incelendiği bir çalışmada öğretmenler tarafından okuryazarlıkların bilgi düzeyinde kaldığı, becerilerin uygulamaya yönelik çalışmalarının yetersiz olduğunu dile getirilmiştir (Memişoğlu, 2023). Coğrafi becerilerden harita becerilerini inceleyen birçok çalışmada (Brown, 1986; Buğdaycı, 2012; Gürler ve Gürgen, 2024; Koç, 2021; Koç ve Aksoy, 2015; McClure, 1992; Muir, 1985; Weeden, 2003) beceri eğitiminin hem bireysel gelişim süreçlerine hem becerinin öğretim süreçlerine uygun olarak

düzenlenmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bednarz ve diğerleri “haritasız coğrafya” olamayacağını dile getirmişlerdir (Bednarz, Acheson ve Bednarz, 2006). Coğrafyanın en temel araçlarından olan haritaları kullanabilmek olarak tanımlanan harita becerileri ile ilgili konu ve içeriklerin giderek azalması, becerinin aşamalarına uygun düzenlemelere programda yer verilmemesi büyük eksiklik olarak görünmektedir.

“Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metin” incelendiğinde okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise düzeylerindeki tüm becerilerin aşama ve süreç bileşenlerinin paylaşıldığı görülmekle birlikte öğretim programlarında bu aşamaların yansımalarına bakıldığında SBDÖP harita becerisine yönelik aşamalardan sadece bir alt beceri “Harita Okuma” (SBAB10.1) becerisi 4. sınıf düzeyinde yer almaktadır. Sosyal bilgiler dersinin okutulduğu ortaokul sınıflarında öğrenme alanlarında doğrudan harita becerisi ilişkilendirmesi yoktur. Sadece 6. sınıf düzeyinde coğrafya içerikli ikinci öğrenme alanında beceriler arası ilişkilendirme olarak ve 7. sınıf düzeyinde tarih ağırlıklı bir öğrenme alanında (3. öğrenme alanı) beceriler arası ilişkilendirme olarak sınırlı bir yer alma söz konusudur. Uluslararası ve ulusal çalışmalar içerisinde ilkokul ve ortaokul düzeyinde öğrencilerin edinebilecekleri birçok harita becerisi aşaması bulunduğu ve bu becerilerin sistematik olarak öğretilmesi gerektiğini savunulmaktadır (Buğdaycı, 2012; Koç ve Aksoy, 2015; McClure, 1992; Muir, 1985; Weeden, 2003; Wiegand, 1999).

Çeşitli öğretim yaklaşımları kullanılarak harita becerilerinin başarıya ulaştırılmasına dair çok sayıda çalışma varken, (Aktürk, 2012; Ayas, Kaya, Taştan ve Özder, 2015; Başbüyük ve Çıkılı, 2002; Beiflova, Popelka ve Vozenilek, 2020; Brown, 1986; Buğdaycı ve Selvi, 2018; Demiralp, 2006; Havelková ve Hanus, 2018; Kaldybekova, Aksoy ve Abdymanapov, 2021; Öğütveren, 2014; Rane, John ve Murthy, 2020), harita becerilerinin verileceği aşamaların, alt seviyede bırakılması anlaşılır değildir. Sonuç olarak, coğrafi becerilere sahip olmanın, fizyolojik, sosyolojik, psikolojik ve pedagojik açıdan pek çok faydası bulunmaktadır. Bu bakımdan öğretim programları beceri ve okuryazarlıkların edinilmesini destekleyici ve zengin bir içeriğe sahip olmalıdır. Öğretim programlarındaki kazanımlara/öğrenme çıktılarına uygun ve uyumlu olarak öğrenme alanlarında hangi alan becerilerinin kullanılması gerektiğini belirten açıklamalarda coğrafi beceriler ve diğer tüm becerilerin ilişkilendirilmeleri eksiksiz ve doğru verilmelidir. Bir diğer husus beceri, değer, eğilim, okuryazarlıklar gibi öğretim programlarının temel bileşenlerinin her bir derse özgü öğretim programı içerisindeki açıklamalarda yeterince açık seçik belirtilmeyip, dört farklı eğitim seviyesini (okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise) ilgilendiren tüm açıklamaları tek bir kitapta toplamak (Millî Eğitim Bakanlığı, 2024), öğretim programını uygulayanlar için pratiklikten uzak ve hatta biraz kafa karıştırıcı bile olabilir.

Araştırmanın dördüncü sorusu 2018 ve 2024 SBDÖP’nin değerlere yönelik değerlendirmesinde 2018 SBDÖP bulunan değerler 18 iken 2024 yılında 20 olması değerlerin sayısında bir artış olduğunu göstermektedir. Çalışmada bağımsızlık, barış, bilimsellik, dayanışma, eşitlik ve aile birliği değerlerinin 2024 SBDÖP’da yer almadığı, Erdem-Değer-Eylem Modeli’nin benimsenerek değerler vurgusunun

arttırıldığı, bazı değerlerin aynı zamanda eğilimler başlığı içinde gösterildiği sonucuna ulaşılmıştır. 2024 SBDÖP’nda merhamet, mütevazılık ve sabır sınıf düzeylerinde en az yer verilen değerler olmuştur. Değerlerin sınıf düzeylerine dağılımına göre en fazla değer 4. sınıfta 18, en az 7. sınıfta 12 ve diğer sınıf seviyelerinde 13 olarak belirlenmiş olması dengeli bir dağılımın olmadığını göstermektedir. Dengeli dağılım olmadığı konusunda benzer bir sonuca 2018 5. sınıf SBDÖP kazanımlarla değer ve beceri ilişkilerini inceleyen çalışmada da ulaşılmıştır (Karasu Avcı ve Bilen, 2023).

6 ve 7. sınıf kazanım-değer ilişkilendirmelerinde bazı değerlerin yeterince yer bulamadığı sonucu bu çalışmanın sonuçlarıyla örtüşmektedir (Tonga ve Uslu, 2015). 2018 SBDÖP değerlerin kazanımlarla ilişkilendirmesini inceleyen bir çalışmada adalet değerinin hiçbir kazanımla ilişkilendirilmemesinin önemli bir değerinin ciddi bir eksikliği olarak ifade edilmiştir (Tonga ve Erdoğan, 2022). Bir başka çalışmada ise barış ve eşitlik değerlerinin kazanımla ilişkilendirilmediği sonucuna ulaşılmıştır (Esemen, 2020). 2018 SBDÖP’nda kazanım ve değer eşleştirmelerindeki eksikliğin 2024 SBDÖP’nda olmadığı, her bir sınıf seviyesindeki eşleştirmelerin öğrenme alanı açıklamalarında verilmiş olduğu tespit edilmiştir. Bu olumlu sonuca Yıldırım ve Çalışkan’ın (2024) çalışmasında da ulaşılmıştır.

Bunlara ek olarak öğretmenlerle yürütülen bir çalışmada öğretmenler, değerler eğitiminde çeşitli sorunlar yaşandığını ve bunun temel nedenlerinin, öğretim programından kaynaklanan “konuların yoğun olması, ders süresinin yetersizliği, bilgi düzeyi ile sınırlı kalması, ayrı bir programın olmaması, öğretimin ön planda tutulması” olduğunu ifade etmişlerdir (Pınaz ve Kuru, 2022, s. 169). Duyarlılık, sorumluluk, vatanseverlik değerlerinin dört sınıf düzeyinde yer almış olması coğrafi bilincin kazandırılmasını destekleyici olabilir. Ancak burada belirtilen değerlerin ne düzeyde kazanıldığını, kazanılıp kazanılmadığını ölçmek oldukça güçtür. Daha ayrıntılı çalışmaların yapılmasını gerektirir. Ayrıca öğretim programlarında vurgulanan Erdem-Değer-Eylem Modeli’ne yönelik uygulamalarla belirli bir “öğrenci profili” hedeflenmektedir. Buna göre öğrenciler “yetkin ve erdemli” olmalıdır. Öğretim programında farklı sınıf seviyelerinde ilişkilendirilen değerlerin her şeyden önce yaş seviyelerine uygunluk gözetilmelidir. Ancak bir üst öğretim kurumu aşamasına sınavla geçiş, özellikle büyük kentlerde sınıfların çok kalabalık olması, değer kazandırmanın çok boyutluluğu, öğretim programlarının uygulamaya yansımaları, özellikle 2000 yılından önce mezun olan öğretmenlerin değerler eğitimine yönelik lisans düzeyinde almış oldukları derslerinin olmaması ve hizmet içi eğitimlerinin eksikliği, değerler eğitimindeki başlıca sorunlar olarak sayılabilir.

Araştırmanın beşinci sorusu 2018 ve 2024 SBDÖP’nın ölçme-değerlendirmeye yönelik incelemelerinde 2024 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı’nda ölçme-değerlendirme süreçleri için “öğrenme kanıtları” ifadesi kullanıldığı, biçimlendirici değerlendirilmenin esas alınarak, bütüncül ve süreç odaklı olması gerektiğinin vurgulandığı, performans görevlerinin her öğrenme alanında tekrar getirildiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğretim programında ölçme değerlendirilmede

kullanılabilecek araçların isimleri belirtilmiş ama bu araçlara yönelik bilgi ve örneklere yer verilmemiştir. Bu bakımdan 2024 yılı değişiklikleri 2018 öğretim programıyla benzeşmekte, 2005 yılında yapılan değişiklik neticesinde hazırlanan “6. sınıf İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu”nda Ölçme ve Değerlendirme başlığında daha ayrıntılı açıklamalara ve örneklere yer verilmesi bakımından eksik kalmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2006, s. 72-107).

Sönmez ve Kılıçoğlu (2016) ile Kalaycı ve Baysal (2020) çalışmalarında öğretim programlarının değerlendirmesinde en ayrıntılı ölçme değerlendirme açıklamalarına 2005 öğretim programında yer verildiği tespit edilmiştir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarının programda yer alışı durumuyla 2018 ve 2024 öğretim programlarının öğretmenlere kılavuzluk etmekten uzak olduğu söylenebilir. Coğrafi becerilerin geliştirilmesine yönelik yapılan etkinliklerin yürütülmesindeki aşamalarla birlikte ölçme değerlendirme çalışmalarında çeşitli tekniklere yönelik açıklamaların yer alması programı uygulayan öğretmenlere örnek teşkil edecektir. Böylece öğretmenler kendi çalıştıkları okulların buldukları yerleşim yerinin, ekonomik şartların ve öğrencilerin hazır bulunuşluklarına göre çeşitli düzenlemeler yapabileceklerdir.

Öğretim süreçlerindeki etkinlik ve çalışmaların amacına ulaşıp ulaşmadığını anlamının, kaydetmenin ve süreç yönetiminin dikkatlice yapılabilmesi için ölçme-değerlendirme çalışmalarına önem verilmelidir. Programda coğrafi becerilerin geliştirilmesini destekleyecek alternatif ölçme değerlendirme araçları, etkinlikleri de yer almalıdır.

Bu doğrultuda;

- Sosyal bilgiler dersinin disiplinlerarası yapısı gözetilip, doğa ile ilgili küresel gelişmelerin artan önemi de değerlendirilerek kazanım/öğrenme çıktılarının dengeli bir dağılıma sahip olması ve pedagojik gelişime uygun olması önerilmektedir.

Coğrafya yer ve insan ilişkilerini kendi ilkeleri doğrultusunda ortaya koyan bir bilim dalıdır. Bu bilim dalının temel bilgileri örgün eğitimde ilkokul ve ortaokulda edinilmeye başlar. Öğrenciler tarafından coğrafi bilgi, beceri ve yetkinlikler sosyal bilgiler dersinde edinilmektedir. Özellikle günümüzde yaşanan küresel iklim değişikliği ve buna bağlı çevre sorunları ile doğal afetlere karşı bilinçli ve hazırlıklı olabilmek, coğrafi koşullardan kaynaklanan küresel ilişkiler ve sonuçları konusunda sağlıklı ve doğru değerlendirmeler yapabilmek için, coğrafi bilgi, beceri ve kazanımların bu yaş grubunda doğru ve yeterli düzeyde edinilmesi büyük önem taşımaktadır.

References

- Akpınar, M., & Kaymakçı, S. (2012). Ülkemizde sosyal bilgiler öğretiminin genel amaçlarına karşılaştırmalı bir bakış. [A comparative view to Turkish social studies education's general goals] *Kastamonu Education Journal*, 20(2), 605-626.
- Aktürk, V. (2012). *Sosyal bilgiler dersinde animasyon ve dijital harita kullanımının öğrencilerin mekanı algılama becerilerine etkisi [The effects of using animation and digital map for students? capabilities to perceive the space in social studies lesson]* (Thesis No. 319876) [Master's thesis, Kocatepe University]. Council of Higher Education Thesis Center. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Artvinli, E., & Kaya, N. (2010). 1992 uluslararası coğrafya eğitimi bildirgesi ve 1992 uluslararası coğrafya eğitimi bildirgesi ve Türkiye'deki yansımaları. [1992 international charter on geographical education and its reflections in Turkey] *Marmara Coğrafya Dergisi* (22), 93-127.
- Aslan, E. (2016). Geçmişten günümüze sosyal bilgiler. [Social studies from past to present] In D. Dilek (Eds), *Sosyal Bilgiler Eğitimi [Social Studies Education]* (pp. 3-51). Pegem Akademi.
- Ayas, C., Kaya, H., Taştan, B., & Özder, A. (2015). Google earth görüntülerinin ve QGIS açık kaynak kodlu CBS yazılımının sosyal bilgiler eğitiminde kullanılması. [The use of google earth images and QGIS open-source software in social studies education]. *Marmara Coğrafya Dergisi*(32), 43-60. <https://doi.org/10.14781/mcd.96368>
- Aykaç, N. (2011). Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşundan günümüze sosyal bilgiler programının eğitim programı öğeleri açısından değerlendirilmesi. [Evaluation of the social studies programs implemented from the establishment of the Turkish Republic in terms of elements of educational program]. *İlköğretim Online*, 10(2), 406-420.
- Barr, H. (1997). Defining social studies. *teachers and curriculum*, 1, 6-12. <https://doi.org/10.15663/tandc.v1i1.288>
- Başbüyük, A., & Çıkılı, Y. (2002). İlköğretim 6. ve 7. sınıf sosyal bilgiler coğrafya konularında çalışma yaprağı ve dilsiz harita kullanımının öğrenci motivasyon ve başarısı üzerine etkisi. [The effect on the student motivation and succes of the using of the mute map and worksheet for being worked the geography subject took place in the social sciences in the 6th and 7th classrooms of the primary education] *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi* (16), 29-38.

- Bebe, H. İ., & Ünlü, M. (2012). İlköğretim 6.sınıf sosyal bilgiler dersinin coğrafya içeriği açısından yeterliliği. [Geography content adequacy for elementary 6th grade social science lesson] *Marmara Coğrafya Dergisi*(26), 260-286.
- Bednarz, S. W., Acheson, G., & Bednarz, R. S. (2006). Maps and map learning in social studies. *Social education*, 70(7), 398-432.
- Beitlova, M., Popelka, S., & Vozenilek, V. (2020). Differences in thematic map reading by reading by students and their geography teacher. *ISPRS International Journal of Geo-Information Int. J. Geo-Inf.*, 9(9), 492. doi:10.3390/ijgi9090492
- Bektaş, Ö., & Turan, R. (2022). Sosyal bilgiler öğretim programları: içerik, kapsam ve örüntü. [social studies curriculum: content, scope and pattern] In Ö. Bektaş, & R. Turan (Eds), *Türkiye'de sosyal bilgiler öğretim programları [social studies curriculum in Turkey]* (pp. 1-20), Pegem Akademi.
- Brophy, J. (1990). Teaching social studies for understanding and higher-order applications. *The Elementary School Journal*, 90(4), 351-417.
- Brophy, J., & Alleman, J. (1992). Elementary social studies textbooks. *publishing research quarterly*, 8(12), 12-22. <https://doi.org/10.1007/BF02680670>
- Brophy, J., & Alleman, J. (2006). A reconceptualized rationale for elementary social studies. *Theory & Research In Social Education*, 34(4), 428-454. <https://doi.org/10.1080/00933104.2006.10473317>
- Brown, R. G. (1986). Map, globe, and graphing readiness activities: developing universal thinking skills. *The Social Studies*, 77(6), 229-233. <https://doi.org/10.1080/00377996.1986.9957432>
- Buğdaycı, İ. (2012). *İlköğretimde harita kullanımı üzerine bir inceleme [An evaluation about map use in elementary schools] (Thesis No. 302488) [Doctoral dissertation, Selçuk University]. Council of Higher Education Thesis Center.* <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Buğdaycı, İ., & Selvi, H. Z. (2018). İlkokul öğrencileri için tasarlanan haritaların öğrenme becerisine katkısı. [The contribution to learning skills of maps designed for primary school pupils] *Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 7(2), 672-684. <https://doi.org/10.28948/ngumuh.444694>
- Bursa, S. (2022). 2018 sosyal bilgiler öğretim programının solo taksonomisine göre incelenmesi. [Examination of 2018 Social Studies Curricula According to Solo Taxonomy] *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 1015-1032. <https://doi.org/10.17679/inuefd.1024442>

- Catling, S., & Lee, J. (2017). English geography textbook authors' perspectives on developing pupils' geographical knowledge and thinking. In C. Brooks, G. Butt, & M. Fargher (Eds), *The power of geographical thinking* (pp. 211-231). Oxford: Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-49986-4_15
- Ceylan, M., & Korkmaz, H. (2021). Çoğulculuk ve sosyal bilgiler dersi öğretim programları (1924-2018): eleştirel bir analiz. [Pluralism and Social Studies Curricula (1924-2018): A Critical Analysis] *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12(2), 469-499. <https://doi.org/10.51460/baebd.992581>
- Çakmak, E. (2013). Kil tabletten tablet bilgisayara okuryazarlık. [Literacy from Clay Tablet to Tablet Computer] In E. Gençtürk, & K. Karatekin (Eds), *Sosyal bilgiler için çoklu okuryazarlıklar [multiple literacies for social studies]* (pp. 1-21). Pegem Akademi.
- Çakmak, Z., Kaçar, T., & Akgün, İ. H. (2023). Sosyal bilgiler öğretim programına ilişkin sosyal bilgiler alan eğitimcilerinin görüşleri: bir q metot analizi. [Opinions of social studies educators on the social studies curriculum: a q method analysis] *Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 666-689. <https://doi.org/10.33711/yyuefd.1290854>
- Çalışkan, H., & Uzunkol, E. (2021). Sosyal bilgiler alanı, özellikleri ve temel amaçları. [The field of social studies, its characteristics and basic purposes] In V. Aktepe, M. Gündüz, N. Kurtde Fidan, & E. Yalçınkaya (Eds), *Kuramdan uygulamaya sosyal bilgiler öğretimi [Teaching social studies from theory to practice]* (pp. 1-20). Pegem Akademi.
- Çatak, M. (2015). Türkiye'de sosyal bilgiler eğitim programlarının incelenmesi. [An Investigation of Social Studies Educational Programs in Turkey] *EKEV Akademi Dergisi*, 62, 69-94.
- Çelen, S., Fidan, S., & Hayır Kanat, M. (2019). Investigation of the geographical issues in the school of primary social studies according to the 2017 program. *International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)*(39), 70-82. <https://doi.org/10.32003/iggei.472146>
- Çelikkaya, T., & Kürümlüoğlu, M. (2017). 2005 sosyal bilgiler öğretim programında kazandırılması hedeflenen alan becerilerine kitaplarda yer verilme durumu. [Status of use in books field skills of the gained targeted in the 2005 social studies curriculum] *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(40), 141-158.
- Çepni, O., Kılcan, B., & Palaz, T. (2019). Sosyal bilgiler taslak programının (2017) akademisyen görüşlerine göre değerlendirilmesi.[An evaluation of the draft social studies curriculum (2017) from academics' views] *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 50, 522-547.

- Çiftçi, B., & Akça, D. (2019). 2005 ve 2018 sosyal bilgiler öğretim programlarının coğrafi beceri ve coğrafi kazanım alanlarının karşılaştırılması. [Comparison of geographical skills and geographical acquisition fields of 2005 and 2018 social studies curriculum] *Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 2(1), 33-59.
- Çoban, O., & Akşit, İ. (2018). 2005 ve 2017 sosyal bilgiler öğretim programlarının öğrenme alanı, kazanım, kavram, değer ve beceri boyutları açısından karşılaştırılması. [Comparison of 2005 and 2017 social studies curriculum in terms of learning area, acquisition, concept, value and skill] *Journal of History Culture and Art Research*, 7(1), 479-505. <http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v7i1.1395>
- Çubukçu, Z. (2015). Eğitim programı tasarımı ve geliştirilmesi. [Curriculum design and development] In B. Duman, *Öğretim ilke ve yöntemleri* (4 b., pp. 57-106). Anı Yayıncılık.
- Demiralp, N. (2006). *Coğrafya öğretiminde gösteri yöntemi kullanılarak harita ve küre kullanım becerilerinin geliştirilmesi [The development of map and globe skills by the use of demonstration method in geography education]. (Thesis No. 191122) [Doctoral dissertation, Gazi University]. Council of Higher Education Thesis Center.* <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Dewey, J. (2023). *Okul ve toplum. [school and society]* (Ö. Özyürek, Trans.) Dorlion.
- Doğanay, H. (1993). *Coğrafya'da metodoloji genel metodlar ve özel öğretim metodları [Methodology in geography general methods and special teaching methods]* Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Doğanay, H., & Doğanay, S. (2020). *Coğrafyaya giriş [Introduction to geography]* (14 b.). Pegem Akademi.
- Duman, B., & Tural, A. (2019). Sosyal bilgiler dersi öğretim programı'nın okuryazarlık becerileri açısından incelenmesi. [Examination of social studies curriculum in terms of literacy skills, Sözlü sunumu] *ICOESS 2019 3rd International Congress of Eurasian Social Sciences* (pp. 88-94). Bodrum/Muğla: ICOESS.
- Eker, S. (2020). 2005 sosyal bilgiler öğretim programı ile 2018 sosyal bilgiler öğretim programının karşılaştırmalı analizi. [2005 social studies course curriculum and 2018 social studies course curriculum comparative analysis] *Al Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 86-103.
- Ergün, A., & Ablak, S. (2023). Sosyal bilgiler dersi öğretim programlarında coğrafi becerilerin yer alma düzeylerinin incelenmesi: 1968-2018. [Examining the inclusion levels of geographical skills in social sciences course curricula:

- 1968-2018] *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 14(53), 1093-1127. <http://dx.doi.org/10.35826/ijjoess.3349>
- Ersoy, F. (2021). Sosyal Bilgiler Öğretim Programının İncelenmesi. [Review of social studies curriculum] In V. Aktepe, M. Gündüz, N. Kurtdede Fidan, & E. Yalçinkaya, *Kuramdan Uygulamaya Sosyal Bilgiler Öğretimi [Teaching social studies from theory to practice]* (pp. 97-129). Pegem Akademi.
- Esemen, A. (2020). 2018 sosyal bilgiler dersi öğretim programı kazanımlarında evrensel değerler. [Universal values in 2018 social studies course education program] *Ulusal Eğitim Akademisi Dergisi*, 4(2), 89-109. <https://doi.org/10.32960/uead.743762>
- Gürler, A., & Gürgen, G. (2024). Sosyal bilgiler ders kitaplarındaki haritaların harita becerilerine yönelik değerlendirilmesi. [Evaluation of maps in social studies textbooks for map skills] *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 806-849. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2024...-1351192>
- Güven, İ. (2018). *Türk eğitim tarihi* [Turkish education history] (7 b.). Pegem Akademi.
- Haas, M. E. (1989). *Teaching geography in the elementary school*. <https://eric.ed.gov/?id=ED309133>
- Havelková, L., & Hanus, M. (2018). The impact of map type on the level of student map skills. *Cartographica*, 53(3), 149-170. <https://doi.org/10.3138/cart.53.3.2017-0014>
- Kaçar, T., & Bulut, B. (2020). Sosyal bilgiler öğretim programı ve 4-7. sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarının coğrafya kavramları bağlamında değerlendirilmesi. [Evaluation of the social studies curriculum and 4-7th grade social studies textbooks in the context of the geography concepts] *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(2), 652-679. <https://doi.org/10.33437/ksusbd.738637>
- Kalaycı, N., & Baysal, S. B. (2020). Sosyal bilgiler öğretim programlarının karşılaştırmalı analizi (2005-2017-2018). [Comparative analysis of social studies curricula (2005-2017-2018)] *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(1), 106-129. <https://doi.org/10.32709/akusosbil.544022>
- Kaldybekova, R., Aksoy, B., & Abdymanapov, B. (2021). Impact of activity-based map literacy skills teaching on academic achievement levels of secondary school students in kazakhstan. *Rewiev of International Geographical Education (RIGEO)*, 11(1), 151-167. <https://doi.org/10.33403/rigeo.853728>
- Karasu Avcı, E., & Bilen, M. (2023). Sosyal bilgiler dersi 5. sınıf kazanımlarının değer ve beceri ilişkisi. [Value and skill relationships of social studies lesson

- 5th grade acquisitions] *Journal of Innovative Research in Social Studies*, 6(2), 208-225. <https://doi.org/10.47503/jirss.1392735>
- Karatekin, K., & Sönmez, Ö. F. (2016). Sosyal bilgiler öğretiminde neden coğrafya? [Why geography in social studies teaching?] In D. Dilek, *Sosyal bilgiler eğitimi [Social Studies Education]* (pp. 151-178). Pegem Akademi.
- Keskin, Y., & Coşkun Keskin, S. (2020). Amerika Birleşik Devletleri. [United State of America] In C. Öztürk, *Farklı ülkelerin sosyal bilgiler öğretim programları [Social studies curriculums of different countries]* (3 b., pp. 73-104). Pegem Akademi.
- Kızılcıaoğlu, A., & Taş, H. İ. (2007). İlköğretim ikinci kademede coğrafya eğitimi ve öğretimi: öğrenme alanları ve kazanım boyutu. [Secondary school geography education in new curriculum: the subject matter and geographic skills] *Marmara Coğrafya Dergisi* (16), 93-108.
- Koç, H. (2013). Harita beceri düzeyleri ile öğrenme stilleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi üzerine bir inceleme. [A study on determining the relation between the level of mapping skills and learning styles] *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(4), 17-32. <https://doi.org/10.12780/UUSBD210>
- Koç, H. (2021). Haritalar nasıl görülür, algılanır ve yorumlanır? [How to see, perceive and interpret maps?] In H. Koç, & A. Ergün, *Bilginin Görsel İfadesi: Haritalar [Visual representation of knowledge: maps]* (pp. 358-386). Pegem Akademi.
- Koç, H., & Aksoy, B. (2015). Harita becerileri ve 11-14 yaş grubundaki öğrencilerin yapabilecekleri harita becerileri. [Map skills and map skills that students aged 11-14 can do] In M. Safran, *Sosyal Bilgiler Öğretimi [Social studies teaching]* (4 b., pp. 361-387). Pegem Akademi.
- Koçal, S., & Geçit, Y. (2023). 2005-2018 sosyal bilgiler dersi öğretim programındaki coğrafya içerikli konuların karşılaştırmalı değerlendirilmesi. [Comparison of geographic skills in textbooks prepared according to 2005 and 2018 social studies curriculum] *International Journal of Innovative Approaches in Social Sciences*, 7 (4), 184-216. <https://doi.org/10.47503/jirss.1330613>
- Korkmaz, İ. (2019). Eğitim programı: tasarımı ve geliştirilmesi. [Curriculum: design and development] In A. Doğanay, *Öğretim ilke ve yöntemleri [Teaching principles and methods]* (12 b., s. 1-39). Pegem Akademi.
- Korkmaz, M. S., & Güler, H. (2020). 1926 yılından günümüze ilköğretim okullarının programları ve sosyal bilgiler. [Primary schools since 1926 programs and social information] *Asia Minor Studies*, 8(2), 501-512. <https://doi.org/10.17067/asm.738144>

- Marker, G., & Mehlinger, H. (1992). Social studies. In P. W. Jackson, *Handbook of research on curriculum* (pp. 830-849). Macmillan Publishing Company.
- McClure, R. W. (1992). *A conceptual model for map skills curriculum development based upon a cognitive field theory philosophy* (Publication No. 9302778) [Doctoral dissertation, Oklahoma State University]. Proquest Dissertations and Theses.
- Memişoğlu, H. (2023). Okuryazarlık becerilerine ilişkin sosyal bilgiler öğretmenlerin görüşleri. [Views of social studies teachers on literacy skills] *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 9(4), 276-296. <https://doi.org/10.24289/ijsser.1317405>
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2006). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 6. Sınıf Öğretim Programı ve Kılavuzu*. [Primary school social studies course 6th grade curriculum and guide] MEB Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). *Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı*. [Social Studies Course Curriculum] <https://mufredat.meb.gov.tr> adresinden alındı
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2024). *Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Sosyal Bilgiler Dersi (4, 5, 6, ve 7. sınıflar)*. [Türkiye Century Education Model Social Studies Course (4th, 5th, 6th and 7th grades)] <https://mufredat.meb.gov.tr/> adresinden alındı
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2024). *Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni*. [The Common Text of The Century of Türkiye Education Model Curricula] <https://mufredat.meb.gov.tr/> adresinden alındı
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2024). *Yeni müfredat taslağına 67 binin üzerinde görüş ve öneri geldi*. [More than 67 thousand comments and suggestions were received for the new curriculum draft] <https://www.meb.gov.tr/yeni-mufredat-taslagina-67-bin-in-uzerinde-gorus-ve-oneri-geldi/haber/33693/tr> adresinden alındı
- Milli Eğitim Temel Kanunu [National Education Basic Law] (1739 SK, 14.06.1973). Resmi Gazete, 14574, 24.06.1973.*
- Muir, S. P. (1985). Understanding and improving students' map reading skills. *The Elementary School Journal*, 86(2), 207-216. <https://doi.org/10.1086/461444>
- Ocak, G., & Kocaman, B. (2021). 2018 yılı 5. sınıf sosyal bilgiler dersi öğretim programının değerlendirilmesi. [Evaluation of 5th grade social studies course curriculum used in 2018] *International Journal of Field Education*, 7(1), 1-24. <https://doi.org/10.32570/ijofe.754792>
- Oflar, Y. (2017). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin, sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler öğretiminden beklentilerinin incelenmesi. [Examining social studies and

classroom teachers' expectations from social studies teaching] *International Journal of New Approaches in Social Studies*, 1(1), 80-90.

- Öğütveren, M. (2014). *Sosyal bilgiler 6. sınıf coğrafya konularının öğretiminde google earth programının başarıya etkisi [The influence of google earth software on the success of teaching geographical topics for the 6th grade students]*(Thesis No. 358216) [Master's thesis, Giresun University]. Council of Higher Education Thesis Center. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Öztürk, C., & Deveci, H. (2020). Farklı ülkelerin sosyal bilgiler öğretim programlarının değerlendirilmesi. [Evaluation of social studies curriculums of different countries] In C. Öztürk, & H. Deveci, *Farklı ülkelerin sosyal bilgiler öğretim programları [Social studies curriculums of different countries]*(3 b., pp. 1-41). Pegem Akademi.
- Öztürk, C., & Kafadar, T. (2020). 2018 sosyal bilgiler dersi öğretim programının değerlendirilmesi. [Evaluation of the 2018 social studies curriculum] *Trakya Eğitim Dergisi*, 10(1), 112-126. <https://doi.org/10.24315/tred.550508>
- Parker, W. C. (2018). *İlkokul ve ortaokullarda sosyal bilgiler eğitimi [Social studies in elementary education]*(14. baskıdan çeviri b.). (F. Zayimoğlu Öztürk, & S. B. Demir, Trans.) Pegem Akademi.
- Pınaraz, E., & Kuru, E. (2022). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin değerler eğitimine yönelik görüşleri. [Views of social studies teachers on values education] *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(1), 160-173. <https://doi.org/10.17556/erziefd.1008843>
- Rane, A., John, V. N., & Murthy, S. (2020). GeoMaps: An interactive application to enhance map comprehension skills of students. *2020 IEEE 20th International Conference on advanced Learning Technologies (ICALT)*, (s. 254-258). Tartu, Estonia. doi:10.1109/ICALT49669.2020.00083
- Ross, E. W., Mathison, S., & Vinson, K. D. (2014). Social studies curriculum and teaching in the era of standardization. In E. W. Ross, *Social studies curriculum: purposes, problems and possibilities* (4. b., pp. 25-49). State University of New York Press.
- Ross, E. W. (2006). Introduction social studies teachers and curriculum. In W. E. Ross, *The social studies curriculum purposes, and possibilities* (Third b., pp. 1-14). State University of New York Press.
- Sönmez, Ö. F., & Kılıçoğlu, G. (2016). Değerlendirme boyutu ile sosyal bilgiler programları (1924-2005).[Social studies education programs in terms of assesment (1924-2005)] *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 36-49.

- Şahin, V., & İnce, Z. (2020). 2018 yılı ilköğretim öğretim programlarında coğrafya eğitimi. [Geography education in 2018 primary school instruction schedule] *International Journal of Geography Education (IGGE)*(41), 1-12. <https://doi.org/10.32003/igge.622193>
- Taş, H. İ. (2008). Coğrafi beceriler ve bunları öğrencilere kazandırma yolları. [How to teach geography skills to students?] *Doğu Coğrafya Dergisi*, 13(20), 45-58.
- Thorton, S. J. (2008). Continuity and change in social studies curriculum. In L. S. Levstik, & C. A. Tyson, *Handbook of Research in Social Studies Education* (pp. 15-32). Routledge Taylor&Francis Group.
- Tonga, D. (2019). 2005 ve 2017 sosyal bilgiler öğretim programı: benzerlikler ve farklılıklar. [2005 and 2017 social studies curricula: similarities and differences] *Diyalektolog Ulusal Sosyal Bilimler Dergisi*(22), 83-100. <http://dx.doi.org/10.29228/diyalektolog.39499>
- Tonga, D., & Erdoğan, E. (2022). 2018 sosyal bilgiler dersi öğretim programında kazanım, değer ve beceri ilişkisi. [The relationship between acquisition, value and skill in the 2018 social studies curriculum] *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(30), 58-84. doi:10.29228/INESJOURNAL.57409
- Tonga, D., & Uslu, S. (2015). Sosyal bilgiler dersinde kazanım-değer ilişkisi. [Acquisition-value relationship in social studies course] *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 91-110.
- Turan, R. (2018). 2017 ilköğretim ve ortaokul sosyal bilgiler dersi öğretim programı üzerine genel bir değerlendirme. [A general evaluation on 2017 primary and middle school social studies curriculum] *Diyalektolog Ulusal Sosyal Bilimler Dergisi* (19), 295-328. <http://dx.doi.org/10.22464/diyalektolog.257>
- Turan, R. (2020). 2017 sosyal bilgiler dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri (Aksaray ili örneği). [Teacher opinions on 2017 social studies course curriculum (example of Aksaray province)] *Mavi Atlas*, 8(2), 256-277. doi: <https://doi.org/10.18795/gumusmaviatlas.744979>
- Turan, S. (2019). 2018 sosyal bilgiler öğretim programının disiplinlerarası yapısının incelenmesi. [Examining the interdisciplinary structure of the 2018 social studies curriculum] *JIRSS Sosyal Bilgilerde Yenilikçi Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 166-190. doi:ORCID ID: 0000-0003-0298-8609
- Uğur, A., Coşkun Keskin, S., & Şenel, T. (2022). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin 2018 sosyal bilgiler öğretim programına yönelik görüşleri. [Opinions of social studies teachers on 2018 social studies curriculum] *Öğretmen Eğitimi Ve Öğretim*, 3(1), 17-37. <https://doi.org/10.55661/jnate.985816>
- Ünal, F., & Ünal, M. (2012). Sosyal bilgiler öğretim programları (1924-2005) ve ders kitaplarında (2005-2010) harita okuma becerisi. [Map literacy skill in the

- curricula of social studies (1924-2005) and textbooks (2005-2010)] *Milli Eğitim* (193), 165-183.
- Ünlü, M. (2011). Coğrafya derslerinde coğrafi becerilerin gerçekleşme düzeyi. [The level of realizing geographical skills in geography lessons] *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(4), 2155-2172.
- Ünlü, M., Üçışık, S., & Özey, R. (2002). Coğrafya eğitim ve öğretiminde haritaların önemi. [The importance of the maps in geography education and instruction] *Marmara Coğrafya Dergisi* (5), 9-25.
- Ütkür-Güllühan, N., & Bekiroğlu, D. (2022). Sosyal bilgiler öğretim programlarının karşılaştırılması: Amerika Birleşik Devletleri ve Türkiye örneği. [A comparison of social studies curriculum: a case of U.S.A and Turkey] *Trakya Eğitim Dergisi*, 12(2), 787-804. <https://doi.org/10.24315/tred.938184>
- Weeden, P. (2003). Learning through maps. In D. Tilbury, & M. Williams, *Teaching and Learning Geography* (pp. 168-179). RoutledgeFalmer.
- Wiegand, P. (1999). Children's Understanding of Maps. *International Research in Geographical and Environmental Education*, 8(1), 66-68. doi:10.1080/10382049908667591
- Yalçın, A., & Tural, A. (2023). 21. yüzyıl becerileri ışığında sosyal bilgiler öğretim programının incelenmesi. [Examining the social studies curriculum in the light of 21st century] *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 8(1), 1-9.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* [Qualitative research methods in social sciences] (10. baskıdan tıpkı 11. b.). Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, Y., & Çalışkan, A. (2024). 2024 sosyal bilgiler dersi öğretim programının 2005, 2015 ve 2018 programlarıyla karşılaştırılmalı analizi. [Comparative analysis of the 2024 draft social studies curriculum with the 2005, 2015 and 2018 programs] *Uluslararası Batı Karadeniz Sosyal Ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 8(1), 108-142. <https://doi.org/10.46452/baksoder.1485390>
- Zabun, E. (2022). Sosyal bilgiler öğretim programlarında içerik. [Content in social studies curriculum] In Ö. Bektaş, & R. Turan, *Türkiye'de sosyal bilgiler öğretim programları* [Social studies curriculum in Turkey] (s. 115-163). Pegem Akademi.

Ethical Declaration and Committee Approval

In the article titled "Geography Education in Social Studies: A Comparison of the 2018 and 2024 Curricula," ethics committee approval was not obtained because the

documents analyzed using the document analysis method were openly accessible and published by the Ministry of National Education.

Proportion of Author's Contribution

All sections in the article were prepared with equal contributions from both authors.

ERKEN GÖRÜNÜM